

CYBER SPOT

Eylül 2022 • Sayı: 26 • Dört ayda bir yayınlanır • ISSN: 2148-5585

Spot Dosya

DİJİTAL KÜLTÜREL GİRİŞİMCİLİK

www.cyberpark.com.tr

 Bilkent CYBERPARK

 Bilkent CYBERPARK

 Bilkent CYBERPARK

 cyberparktgb

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

KATKILARIYLA

CyberCulture: Dijital Kültürel Girişimcilik Kuluçka Merkezi Projesi

NFT, Sinema, Animasyon, Oyun alanlarındaki
iş fikrinizi, girişimciliğe taşıyın!

Başvuru ve Bilgi İçin:

culture.cyberpark.com.tr

culture@cyberpark.com.tr

OYUN

ANIMASYON

NFT

SINEMA

CYBERSPOT

Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgesi Kurucu ve İşletici A.Ş. Yayın Organı

İMTİYAZ SAHİBİ
Faruk İNALTEKİN

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Faruk İNALTEKİN

YAZI İŞLERİ
Ferhan ŞENKON
Nihal YAZGAN
Okan YAMAK
Asya ENYÜCE
Ayşe Nur TUNÇEL
Birce BATMAN
Beste BOYA
Irmak TAMGAÇ

EDİTÖR
Kırmızı Tasarım

GRAFİK TASARIM
Kırmızı Tasarım

BASIM
Gürcan Kağıtçılık ve Ambalaj
Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Hacıbayram Mah. Rüzgarlı Cad.
Eşdost Sok. No: 2 Ulus
Altındağ / ANKARA 06050
Kızılbey vergi dairesi 4420030576
Tel: 0312 312 31 56
Faks: 0312 311 17 22

YAYIN YÖNETİM MERKEZİ
Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgesi
Kurucu ve İşletici A.Ş.

Adres: CYBERPARK, Cyberplaza
No: 4/B Kat 1, Bilkent 06800
ANKARA

Tel: 312 265 00 40
Faks: 312 265 00 48
info@cyberpark.com.tr
www.cyberpark.com.tr

Haber ve reklamlarınızla yer almak istiyorsanız bizimle irtibata geçebilirsiniz.

İçindekiler

Önsöz	2
Faruk İNALTEKİN	
BİGG MARKA	4
Spot Dosya	7
DİJİTAL KÜLTÜREL GİRİŞİMCİLİK	
Günce	22
Firmalarımızın Başarıları	30
Doping Invest Camp	32
CYBERCULTURE	34
Bilkent Teknoloji Transfer Ofisi	36
CYBER 1E1	43
Sektörel Buluşmalar	45
Firmalarımızdan	46
Hollanda Ticaret Heyeti	50
Basından	52
Bizden	54
Aramıza Yeni Katılanlar	56

Önsöz

“Dijital Kültür, insanların içerisinde yaşadığı çağın beraberinde getirdiği yeniliklerin, dijitalleşmenin ve teknolojinin insanların günlük hayatında daha fazla yer edinmesi” olarak tanımlanabilir.

Değerli Paydaşlarımız,

CyberSpot dergimizin 26. Sayısı ile karşınızdayız.

Yeni sayımızda “Dijital Kültürel Girişimcilik” konu başlığını ele aldık.

İçerisinde bulunduğumuz dönemde yaşadığımız teknolojik gelişimin beraberinde getirdiği değişim kaçınılmazdır. Gelişen teknoloji ile başlayan dijital dönüşüm, son dönemlerde kendisini yaşam kültürü de dahil her alanda hissettirmeye başlamıştır.

Yaratıcı Kültür Endüstrisi, girişimcilik ekosisteminde yeni bir kavram olarak kendini hissettiriyor olsa da 90’ların başından beri kültürel üretim alanında ve küresel politikalarda “Yaratıcı Endüstri” olarak adından sıkça bahsettirmektedir. Girişimcilik ortamında sadece son birkaç yıldır konuşulmaya başlanan bir kavram olan dijital kültürden sizlere kısaca bahsetmek isterim: “Dijital Kültür, insanların içerisinde yaşadığı çağın beraberinde getirdiği yeniliklerin, dijitalleşmenin ve teknolojinin insanların günlük hayatında daha fazla yer edinmesi” olarak tanımlanabilir. Ya da başka bir ifadeyle yaşam kültürünün; dijitalleşme ve dönüşüm çerçevesinde etkilenmesi ile ortaya çıkan yeni bir yaşam kültürü de diyebiliriz.

Teknolojinin beraberinde getirdiği gelişim ve değişim; Yaratıcı Endüstri ve Kültür alanında da büyük bir ivme ile gerçekleşmeye başlamıştır. Bu değişim; ekonomik büyümenin, uluslararasılaşmanın, istihdam yaratmanın ve sosyal uyumun çok önemli bir parçası haline gelecektir. Dijital kültürün hayatımızın değişmez bir parçası olacağını söyleyebilirim. Ancak; dijital kültürün hangi alt dalları değişmez olacak onu zamanla göreceğiz. Günümüzde; oyun, blok zinciri, NFT, animasyon gibi dijital kültür başlıkları ön planda.

Alt başlıklar olacak NFT teknolojisine bakacak olursak... Bir çok eser (resim, şarkı vb.) dijital ortamda NFT adı verilen dijital ruhsatları ile satılır durumda. Sanatçılar, geliştirdikleri sanat eserlerini internet aracılığıyla dijital pazarda satışa sunmaktadır. Bunun yanı sıra yurtdışında bazı müzayede evleri de sanat dünyasının karşılaştığı bu dönüşümden geri kalmamak adına NFT satışlarına başlaması; aslında kültürün dijitalleşmesine güzel bir örnektir. Özetle NFT güncel olarak oldukça popüler. Ancak bu kültür kalıcı olacak mı, yoksa geçici bir trend mi onu zamanla göreceğiz. Ancak büyük resimde kültürümüzün dijitalleşmesinin kalıcı olacağını çok rahat söyleyebiliriz.

Biz de bu sayımızda dijital kültür başlığını ve bu konunun girişimcilik yönünü ele aldık. Her değişimde olduğu gibi bu değişimde de girişimciler için ciddi fırsatlar yer alıyor. Konu kültürün dijitalleşmesi olunca da elbette teknoloji tabanlı girişimciler için bu dijital taraf fırsat olarak daha ön plana çıkıyor.

Dijital Girişimcilik üzerine daha fazla kültürel unsurun literatüre dahil edilmesi ihtiyacına odaklanarak dijital kültürel girişimcilik kavramının gelişmesini ve büyümesini destekliyoruz.

Faruk İNALTEKİN
Genel Müdür
Bilkent CYBERPARK

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

KATKILARIYLA

CyberCulture: Dijital Kültürel Girişimcilik Kuluçka Merkezi Projesi ile iş fikrinizi başarılı bir girişime çevirebilirsiniz!

CyberCulture, dijital kültür endüstrileri başlıklarındaki iş fikirlerini değere dönüştürmek ve uluslararası pazarlara açılmalarına destek olmak amacıyla hayata geçirilmiştir.

Odak Alanları:

- NFT
- Oyun
- Animasyon
- Sinema

Verilen Destekler:

- Eğitim
- Mentorluk
- Uluslararası Ticarileşme

CyberCulture Program Süreci

Kimler Başvurabilir?

- 18-29 yaş aralığında olan
- NFT, Oyun, Animasyon, Sinema alanlarında projesi olan
- Fikir aşamasında veya 6 ay öncesine kadar şirketleşen girişimci adayları veya firmalar

Başvurular **25 Mayıs 2022- 31 Aralık 2022** tarihleri arasında açık olacak ve başvurular arasından 4 ardışık grup oluşturularak, gruplar halinde programa dahil edilecektir.

BİGG MARKA "Yeşil Büyüme Çağrısı" Girişimcileri Yeni Döneme Hazır!

TÜBİTAK 1512 BİGG programı hibe destek tutarının 450.000 TL'ye çıkarıldığı "Yeşil Büyüme Çağrısı" kapsamında girişimciler; İklim Değişikliği, Çevre ve Biyoçeşitlilik Temiz ve Döngüsel Ekonomi, Temiz, Erişilebilir ve Güvenli Enerji Arzı, Yeşil Sürdürülebilir Tarım ve Sürdürülebilir Akıllı Ulaşım başlıklarında iş fikri başvurularını gerçekleştirdi. Türkiye'nin farklı şehirlerinden başvurularını gerçekleştiren, Ar-Ge ve yenilik odaklı iş fikirleri olan girişimciler ön elemeyi geçmeyi hak kazanarak BİGG MARKA programında bir araya geldi.

Sürdürülebilir ve yeşil büyümeye katkı sağlayacak iş fikirleriyle fark yaratacak girişimci adaylarının değerlendirilmesi sonucunda başvurular arasından tematik alanlara uygun nitelikte, Ar-Ge ve yenilik odaklı olanlar seçilerek Bilgi Günü Etkinliği'ne davet edildi. Etkinlikte, programda yer alacak eğitim ve bire bir mentorluk süreçleri hakkında detaylı bilgi paylaşımı yapılarak program içeriği aktarıldı.

Girişimci adaylarının şirketleşme hayallerini gerçekleştirmesine olanak sağlayan BİGG MARKA'da, bugüne kadar 86 girişimci toplam 15.3 milyon TL hibe alarak iş fikirlerini nitelikli bir iş planına dönüştürüp ticarileşebilir bir modelle girişimcilik ekosisteminde yer aldı. Programda girişimcilere; temel girişimcilik eğitimleri, bire bir mentorluklar, yatırımcı-girişimci buluşmaları, sektör lideri firmalarla teknoloji doğrulama ve müşteri görüşmesi seanslarıyla destek veriliyor.

Programda yer alacak tüm girişimcileri attıkları bu adımla tebrik eder, başarılar dileriz.

Bilkent CYBERPARK'ın Uygulayıcı Kuruluş görevinde, Pamukkale Teknokent ve Konya Teknokent iş birliğinde yürütmekte olduğu BİGG MARKA programı, ikinci kez açılan "Yeşil Büyüme" tematik çağrısı kapsamında, yeni dönemine 1 Temmuz 2022 tarihinde gerçekleştirilen Bilgi Günü Etkinliği ile başladı.

BİGG MARKA 2022-2 Dönemi Çağrısı Nihai Jüri Sunumları Gerçekleştirildi!

Bilkent CYBERPARK'ın ön kuluçka programı olarak ve Uygulayıcı Kuruluş görevinde yürüttüğü BİGG MARKA programının girişimcileri, Nihai Değerlendirme Komisyonu'nda sunumlarını gerçekleştirdi. 2022-2 Çağrı Dönemi'nde yaklaşık 50 başvuru arasından seçilen 18 girişimcinin değerlendirildiği Nihai Jüri Değerlendirmesi'nde 8 girişimci TÜBİTAK 2. Aşama'ya geçerek programa devam etmeye hak kazandı.

Pamukkale Teknokent ve Konya Teknokent iş birliğinde başarıyla yürütülen TÜBİTAK 1512 destekli programda girişimciler, 2. Aşama'ya geçebilmek için katıldıkları iş planı yazma kampının ardından sunumlarını gerçekleştirdiler. Aralarında akademisyenler, yatırımcılar, teknoloji transfer yetkilileri ve firma kurucularının bulunduğu jüri üyelerinin değerlendirmeleri sonucunda TÜBİTAK kriterlerine uygun, yenilikçi yönü yüksek ve ticarileşebilir girişimler seçilerek TÜBİTAK 2. Aşama'ya geçmeye hak kazandı.

Bu dönem tekrar "Yeşil Büyüme" adıyla duyurulan ve hibe destek tutarının 450.000 TL'ye yükseltildiği çağrıda; enerji, sürdürülebilir akıllı ulaşım, tarım teknolojileri, iklim değişikliği, çevre ve biyoçeşitlilik alanlarında iş fikri olan girişimcilerin başvuruları kabul edildi. BİGG MARKA girişimcileri, 2 ay süren eğitim ve birebir mentorluk süreçlerinin yoğun

bir tempoyla gerçekleştirildiği programda, teknoloji tabanlı iş fikirlerini nitelikli birer iş planını dönüştürmek için çevrim içi görüşmelere katıldılar. İş planı, iş fikri ve sunum mentorlukları alan girişimciler; iş fikirlerini geliştirmeleri için ihtiyaçlarına yönelik olarak sektöründe önde gelen firmalarla dikey mentorluk görüşmeleri yaparak teknoloji doğrulama ve müşteri analizi yapma desteği aldılar. Programda ayrıca, donanım alanında ürün geliştirecek olan girişimcilere ön prototipleme, tasarım ve üretim başlığında teknik mentorluk desteği sağlandı.

Eğitim ve mentorlukları içeren BİGG MARKA programının ilk aşaması, girişimcilerin iş planlarının detaylarını içeren sunumların ardından 12 Ağustos 2022 tarihinde online platform üzerinden düzenlenen Nihai Jüri Değerlendirmesi ile tamamlandı.

Programının ilerleyen sürecinde girişimciler, doğru bütçeleme ve finansal planlama alanında eğitim ve mentorluklarla iş planlarını daha da güçlendirerek nihai hale getirecekler.

TÜBİTAK 2. Aşama'ya geçmeye hak kazanan tüm girişimcilerimizi kutlar, göstermiş oldukları başarıdan dolayı tebrik ederiz. ederiz.

Spot Dosya

'Dijital Kültürel Girişimcilik' konusunu teknoloji üreticileri, akademisyenler ve yatırımcılarla konuştuk.

DİJİTAL KÜLTÜREL GİRİŞİMCİLİK

- Ulusal ve uluslararası sanat camiası ile yapılabilecek potansiyel iş birliği fırsatlarının girişimcilik ekosistemi üzerindeki faydaları neler olabilir?
- Dijital kültürel girişimcilik alanında uluslararası pazarlara açılmak ve doğru konumlanmak için girişimcilere ne gibi tavsiyeler verebilirsiniz?
- Dijital kültürel girişimcilik kavramının kültürel mirasa katkıları nelerdir?
- Dijital kültürel girişimciliğin bir ülkenin kültürel mirasının korunmasına katkısı olur mu?
- Hizmet sektörünün dijitalleşmesi hakkında ne düşünüyorsunuz ve bu sektörü gelecekte nasıl konumlandırıyorsunuz?
- Dijital kültürel girişimcilik ülkemizde oldukça yeni bir kavram. Bu alanın yurt dışındaki iyi örnekleri hakkında bilgi verebilir misiniz?
- Kültürün dijitalleşme sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?
- Dijital kültürel girişimcilik ürün ve hizmetlerini fikri mülkiyet hakları açısından nasıl değerlendirirsiniz?
- Genç nüfusun, dijital kültürel girişimcilik alanlarına yönlendirilmesi için önerileriniz nelerdir?
- Kültürel girişimciliğin Türkiye ekonomisine katkısı hakkında neler düşünüyorsunuz?
- Dijital kültürel girişimcilik kavramının girişimcilik ekosistemine katkıları üzerine neler düşünüyorsunuz?
- Sanatçılar açısından dijitalleşme sürecin nasıl değerlendirirsiniz?
- Dijital kültürel girişimcilik alanında uluslararası rekabeti nasıl değerlendirirsiniz?
- Yaratıcı kültür endüstrileri kavramının uluslararası platformlarda son yıllarda bu kadar öne çıkmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- Yeni bir girişimcilik akımı olarak yaratıcı kültür endüstrisi girişimciliğinden söz edilebilir mi?

Dr. Ziya TAŞKENT
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Telif Hakları Genel Müdürü

Dr. Ziya TAŞKENT

Kültürün dijitalleşme sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Günümüzde dijitalleşme, hayatımızın merkezine yerleşmiş durumda. Sinema, müzik, ilim-edebiyat yayıncılığı, yazılı basın, radyo ve televizyon yayıncılığı, görsel sanatlar ve bilgisayar oyunları gibi fikri mülkiyete dayanan ve odağında kültürel yaratıcılık yer alan sektörler dijitalleşmenin etkisini en çok gördüğümüz alanların başında yer alıyor. Bu süreci; teknolojik, sosyolojik veya hukuki yönlerden ele almak mümkün olmakla birlikte ekonomik yönünün biraz daha ön plana çıktığı söylenebilir. Nitekim dijitalleşen kültürün, dünyada yarattığı ekonomik büyüklük yadsınamaz hale gelmiştir.

Bu durum Bakanlığımızca hazırlanan ve ülkemiz kültür endüstrilerinin ekonomik katkısının ölçülmesini hedefleyen Raporda da ortaya çıkmaktadır. Söz konusu Raporda; yaratıcı endüstriler arasında en dikkat çekenin yazılım, bilgisayar oyunları ve veri tabanı sektörü olduğu tespiti yapılmıştır. Bu sektörlerin yarattığı katma değer, telif hakları temel endüstrilerinin yarattığı katma değer içindeki payı, 2009 yılından itibaren düzenli olarak artarak 2018 yılında %55,66 seviyesine çıkmıştır. Bu %157 oranında bir artışa karşılık gelmektedir. Son yıllarda Türkiye'deki tüm sektörlerde yaşanan dijitalleşme ve mobil uygulamalar dikkate alındığında bu sektörlerin öncü konumunu ileriiki yıllarda da sürdüreceğini değerlendiriyoruz.

Diğer taraftan, dijitalleşmenin müzik sektörüne etkisini de net şekilde görebiliyoruz. Müzik sektöründe dijital satış gelirlerinin oranı, 2018 yılında, toplam gelirlerin (canlı performanslar hariç) %60'ını aşmıştır. Bu durum tüm dünya için geçerlidir. Ülkemizde olduğu gibi diğer ülkelerde de fiziki satışlarda bir azalma olurken dijital satışlar hızla artmaktadır. İnternet kullanımının artması ve diğer teknolojik gelişmeler nedeniyle müzik endüstrisi de bir evrim yaşamaktadır. Yeni müzik dinleyicisi profili ve bu profilin tercihleri müzik endüstrisini de yeni iş modelleri arayışına yöneltmiştir. Bunun sonucunda firmalar kataloglarını dijital ortama taşımış, fiziki üretimler de yerini dijital ortamda yeni iş modellerine bırakmıştır.

Kültür endüstrilerinde yaşanan bu dönüşümün, ülkemizde ilgili sektörlerin yanı sıra politika belirleyici kamu kurumları ve akademik çevreler tarafından değerlendirilmesini ve gerekli adımların atılmasını son derece önemli buluyorum.

Dijital kültürel girişimcilik ürün ve hizmetlerini fikri mülkiyet hakları açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Dijital kültürel girişimcilik; müzik, sinema, güzel sanatlar gibi pek çok sektörde daha hızlı üretimi ve kültürel sanat tüketicisi durumundaki kişilere daha hızlı erişimi beraberinde getirdi. Dolayısıyla, doğası itibarıyla hızlı

olması gereken bir süreçte, fikri mülkiyet ve görev alanım özelinde ifade edecek olursam telif hakları kuralları, ilk bakışta bu hızı sektöre uğratan, ek bürokrasi yaratan bir konu olarak değerlendirilebilir. Çünkü özellikle geçmiş yıllarda üretilmiş eserlerin dijitalleşmenin imkân tanıdığı yöntemler ve yeni iş modelleri üzerinden yeniden erişime sunulabilmesi için çok sayıda telif hakkı sahibinin izni gerekmektedir. Diğer taraftan bakıldığında ise dijital kültür girişimciliği, telif hakkı sahiplerine gerek üretimleri gerekse ekonomik gelir elde etmeleri açısından yeni fırsatlar sunmaktadır.

Bu çerçevede, telif hakları kuralları, bir taraftan dijital kültürel girişimciliğin gelişimini sektöre uğratmayacak, dijital dönüşümü karşılayacak şekilde basit ve hızlı uygulama esaslarına dayanmalı; diğer taraftan ise telif hakkı sahiplerinin korunmasını güvence altına almalıdır. Bu dengenin sağlanması tabii ki kolay değildir ve iyi bir mevzuatı ve etkin bir uygulamayı gerektirmektedir. Ülkemiz telif hakları mevzuatında, dijital alanda gerçekleştirilecek ihlallere karşı hak sahiplerini korumayı hedefleyen pek çok önemli düzenleme bulunmaktadır. Ancak teknolojinin etkisiyle hızlı gelişen bu alanda elbette güncellenmesi gereken konular da var. Bu noktada dünyadaki gelişmeleri yakından izliyoruz. Örneğin, Avrupa Birliği tarafından 2019 yılında yürürlüğe konulan ve dijital tek pazar kapsamında ulusal telif yasaları arasındaki farklılığın azaltılarak, AB içerisindeki kullanıcıların telif hakkına konu içeriğe çevrimiçi ulaşımının kolaylaştırılmasını amaçlayan Direktif, önemli düzenlemeler barındırıyor. Biz de söz konusu Direktif'te yer alan düzenlemeleri, uluslararası gelişmeleri ve ülkemiz ihtiyaçlarını gözetenerek gerekli eğitim ve mevzuat güncelleme çalışmalarını yürütüyoruz.

Kültürel girişimciliğin ve yaratıcı kültür endüstrilerinin Türkiye ekonomisine olan katkısı hakkında neler düşünüyorsunuz?

Kültür endüstrisi sektörleri katma değeri artırıcı etkileri sebebiyle öne çıkmakta ve girişimciliği teşvik eden, yenilik geliştirme kapasitesini güçlendiren, verimliliği arttıran önemli endüstriler olarak kabul edilmektedir. Sürdürülebilir bir büyüme için yüksek katma değere sahip olan bu endüstriler, ülkemiz açısından da önem arz etmektedir. Biz de Bakanlık olarak kültür endüstrilerinin yarattıkları ekonominin boyutunu ölçmek amacıyla başlattığımız bir çalışma sonucunda önemli bir Rapor hazırlattık ve Ekim 2020 itibarıyla kamuoyuyla paylaştık. BM Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü metodolojisi kullanılarak hazırlanan bu Raporda, telif haklarına dayalı endüstrilere ilişkin ciro, katma değer, istihdam, işgücü verimliliği ve dış ticaret gibi ekonomik göstergeler, diğer önemli sektörlerle kıyaslamalı olarak istatistiki verilerle ölçülmüştür. Türkiye'de

telif haklarına dayalı kültür endüstrilerinde yaşanan gelişmeleri, 2015- 2018 verileriyle detaylı şekilde sunan Rapora göre;

- Kültür endüstrilerinin yarattığı toplam katma değer GSYH içindeki payı, son 10 yıllık dönemde %2,61-2,88 aralığında değişmiştir.
- Kültür endüstrilerinin yarattığı katma değer (cari fiyatlarla), 2011-2018 yılları arasında %297 oranında, aynı dönemde GSYH (cari fiyatlarla) %272 oranında artmıştır.
- 2018 yılı itibarıyla telif hakları temel endüstrilerinin katma değerinin (cari fiyatlarla) yarısından fazlasını (yaklaşık %57'sini) yazılım, bilgisayar oyunları ve veri tabanı sektörü yaratmıştır.
- Kültür endüstrilerinin cirosu, 2009-2018 yılları arasında %266 oranında artmıştır.
- Kültür endüstrilerinin yarattığı istihdamda son 10 yılda % 4,82 oranında bir artış yaşanmıştır. Aynı dönemde Türkiye'nin toplam istihdamı %19,20 oranında artmıştır.
- Kültür endüstrilerinin toplam ihracatı 2018 yılında bir önceki hesaplanan verilere göre %29,40 oranında artmıştır. Aynı dönemde Türkiye'nin toplam ihracatı %24,47 oranında artmıştır.

Bu veriler ülkemiz kültür endüstrilerinin taşıdığı potansiyeli ve gelişme eğilimini ortaya koymaktadır.

Genç nüfusun, dijital kültürel girişimcilik alanlarına yönlendirilmesi için çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Gençlerimizin ekonomik ve sosyal yapıda meydana gelen dönüşümlere ayak uydurabilecek ve bunu yönlendirebilecek şekilde teknoloji, girişimcilik, yenilik ve yaratıcılık, kültür, sanat, beceri ve yetenek gibi kavramların etrafında şekillendirilmesi ve yetiştirilmesi önemlidir.

Bakanlığımızca, kültür endüstrilerini desteklemek ve sahip olduğu yüksek ekonomik potansiyelin dönüştürülmesiyle sağlanan kaynağın etkili ve verimli bir şekilde kullanılmasına katkı sunmak amacıyla 16-29 yaş arası gençlerimizin kültür endüstrileri alanında aktif olarak yer almalarının sağlanması ve kültür endüstrilerinde gençlerin yaratıcılık ve girişimcilik potansiyelinin artırılması amacıyla "Gelecek Gençlerin Destek Programı"nı başlattık ve başta üniversiteler olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşların projelerini destekledik.

Bu kapsamda iş dünyası, sektör temsilcileri ve eğitim kurumları iş birliğinde kültür girişimciliği alanında kariyer hedefleyen gençlerin ihtiyaç duydukları bilgi, danışmanlık ve uzmanlığa erişebilmelerini hedefleyen çok sayıda projenin hâlihazırda devam ettiğini memnuniyetle görüyoruz.

Özlem ECE
İKSV, Kültür Politikaları Çalışmaları Direktörü

Özlem ECE

Kültürün, dijitalleşme sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Tüm dünyanın Covid-19 pandemisi ile sarsıldığı bu olağanüstü dönemde kültür-sanat; bilim ve teknolojiyle birlikte değeri en çok anlaşılan alanlardan biri oldu. Bir araya gelme olanakları kısıtlanan insanlar dijital olanaklar aracılığıyla sanata sarıldı. Kültür kurumları ve sanatçılar da bu ihtiyaca yanıt verdi. Biz de İKSV olarak "dijital olanaklardan yararlanarak erişim yollarını çeşitlendirmek" başlığını stratejik önceliklerimiz arasına aldık, etkinliklerimizi bu yönde şekillendirmek için çaba sarf ediyoruz. Paydaşlarımızla iş birliği hâlinde yeni projeler geliştiriyor, sanatçıları ve sanat üretimini çevrimiçi prodüksiyonların yanında yeni fonların oluşturulmasına aracılık ederek destekliyoruz. Bu dönemde bilgi paylaşımı, güçlü iletişim ve bir arada hareket edebilmenin önemine inanıyoruz. Çünkü birimizin iyileşmesi, hepimizin iyileşmesine bağlı; bu da ancak ortak akılla ve dijitalleşme sürecinin kültüre erişim ve katılım imkânlarının geliştirilmesi yolunda değerlendirilmesi ile mümkün.

Sanatçılar açısından, dijitalleşme sürecini nasıl değerlendirirsiniz?

Küresel koronavirüs salgını, hepimizin yaşama ve iş yapma biçimlerimizi değiştirdi. Her alanda bir yeniden yapılanma süreci başlattı. Bu süreçten kültür-sanat alanı da payını aldı. Sanatın ve sanatçıların izleyiciyle buluşma yöntemi değişti, kendi seyirinde giden dijitalleşme süreci hız kazandı. Bu dönemde Türkiye'de ve dünyada pek çok kültür kurumu arşivlerini dijital olarak izleyiciye açtı; birçok müzisyen sosyal medya kanallarında konserler verdi, tiyatro toplulukları oyunlarını dijital ortamda oynadı. Dijital platformlardaki sanatsal faaliyetler, çocukların, gençlerin, yetişkinlerin iyi vakit geçirmelerine, iyi hissetmelerine yardımcı oldu. Bu vesileyle kültür-sanat aktörlerinin ve sanatçıların görünürlüğü de arttı. Bu dönemde gözlemlediğimiz değişiklikler mutlaka bir ölçüde kalıcı olacak. Kültür-sanat alanında önümüzdeki dönemde de dijital ortamın potansiyellerini keşfetmeye devam edeceğiz. Tabii ki bir etkinlikte fiziksel olarak bulunmanın, bir eseri ya da performansı bir sanat mekânında deneyimlemenin veya bir filminden çıktığınızda hissettiğiniz duyguyu yanınızdakilerle paylaşabilmenin verdiği zevk ise her zaman benzersiz olacak. Nihayetinde değişmeyen şu ki sanatçılar; insanları düşünsel, duygusal ve fiziksel olarak bir araya getirmeye mutlaka devam edecek.

Nezh KULEYİN
Araştırmacı Yazar

Nezh KULEYİN

Yaratıcı kültür endüstrileri kavramının uluslararası platformlarda son yıllarda bu kadar öne çıkmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bugün dünyamızda iş yaşamı iki kavramın etrafında kurgulanıyor. Bir işin iki özelliği olmazsa o işin geleceğine kaygı ile bakılıyor. Bu kavramlardan birincisi sürdürülebilirlik ikincisi ise yaratıcı yenilikçilik (inovasyon). Geline nokta da anlaşıldı ki bu iki ayaktan birisi olmadığı takdirde diğeri de olamamaktadır. Yani yaratıcı ve yenilikçi bir iş anlayışınız yoksa sürdürülebilir de olamazsınız.

İşte burada yaratıcı kültür endüstrileri devreye giriyor. Bazı işlerde doğrudan, bazı işlerde ise dolaylı olarak iş süreçlerine yaratıcı kültür endüstrileri girdiği zaman iş, nitelik sıçramasına uğrar. Örneğin, iyi bir metin yazarınız ya da iyi bir görsel yönetmeniniz yoksa iyi bir reklam filmi de çekemezsiniz. Bu nedenle yaratıcı kültür endüstrileri dünyada bu kadar öne çıktı.

Yeni bir girişimcilik akımı olarak yaratıcı kültür endüstrisi girişimciliğinden söz edilebilir mi?

"Evet edilebilir" yerine "edilmelidir" dememiz daha doğru. Çünkü yaratıcı kültür endüstrileri bir yandan diğer işler için zorunlu bir bileşen

olarak o işlerin gelişmesine katkı verirken yükselen bir trend olarak kendi girişimlerini yaratmakta hatta çoğaltmaktadır. Yeni ortaya çıkan birçok ihtiyaç yeni bir girişimci tipini, yaratıcı kültür endüstrisi girişimcisi yarattı. Artık günümüzde NFT alanında çalışmalar yapan ya da sanal müze kuran ve bunlar için üretim yapan birçok girişimciye rastlamaktayız. Bu göstergeler, hızla gelişen bir yaratıcı kültür endüstrisi girişimciliğinin ortaya çıktığının belirtileridir.

Ulusal ve uluslararası sanat camiası ile yapılabilecek potansiyel iş birliği fırsatlarının girişimcilik ekosistemi üzerindeki faydaları neler olabilir?

Önce isterseniz ulusal bazda bakalım konuya. Eğer kendi ülkemizdeki ressamı sizi ressam olarak kabul etmez ve galeriler sizin resimlerinize ilgi göstermezse sizin kendinizi kabul ettirmeniz nasıl zor olacaksa; bir girişimci olarak ulusal ve uluslararası topluluklarla ilişkiler yeterli düzeyde geliştirilmezse yeterli yarar da elde edilemeyecektir.

Uluslararası boyutta ise konuyu şöyle ele almamız gerektiğini düşünüyorum; Gerek dijital teknolojiler gerek pandemi dünyayı oldukça küçülttü. Bugün dünyanın herhangi bir yerinde dijitalleşen bir müzeyi 360 derecelik açı ile gezmek olanaklıdır. Müzisyeni ayrı bir ülkede kodlayıcısı ayrı bir ülkede olan ama üretimi ülkemizde, pazarlaması ise dünyanın başka bir yerinde olan yapılar hızla yaygınlaşıyor. Bu nedenle uluslararası sanat toplulukları ile ilişkiler, girişimcilerin kapasitesinin sadece hızlı değil nitelikli olarak da artmasını sağlıyor.

Kültürün dijitalleşme sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu sadece zorunlu değil gerekli de bir süreç. Yine resimden örnek verirse yüksek duyarlılıkta sayısallaştırılmış bir resmin ayrıntılarına inebilmek ya da üç boyutlu modelleme ile oyun karakteri yaratmak dijitalleşme olmadan mümkün değil. Dijitalleşme yeni dalların da ortaya çıkmasına neden oluyor. Bu nedenle yaratıcı kültür endüstrisinde girişimci olmak isteyenlerin işin dijitalleşme boyutuna özel bir önem vermeleri gerekiyor.

Kültürel girişimciliğin Türkiye ekonomisine katkısı hakkında neler düşünüyorsunuz?

Çok büyük bir ivme kazandıracağına inanıyorum. Zaten şu anda yaratıcı kültür endüstrilerinin birçok dalında ülkemiz öncü durumda. Özellikle moda tasarımı ve sinema endüstrisinde başarılı çalışmalar ve bunların sonuçları ortada. Bu endüstriler dijital teknolojiler konusunda sağlam bilgilere sahip girişimciler tarafından desteklenerek uluslararası rekabette üstünlük sağlamamızın önü açılabilir.

Burada bir saptama yapmak istiyorum. Gerek Bilkent CYBERPARK'ın yaratıcı kültür endüstrileri için bir kuluçka merkezi kurma çalışmalarıyla birlikte, Başkent Üniversitesi'nin yaratıcı kültür endüstrileri konusunda yaptığı çalışmalar ve TOBB'un bünyesinde yaratıcı kültür endüstrileri için bir sektör kurulu oluşturması; ülkemizin bu konudaki duyarlılığının önemli bir noktaya geldiğinin göstergesidir. Ulusal düzeydeki bu girişimlerin de ülke ekonomisi için yararlı sonuçlarını en kısa zamanda alacağımıza inanıyorum.

Dr. Erman DEMİR
Başkent Üniversitesi, YAKEM

Dr. Erman DEMİR

Dijital kültürel girişimcilik kavramının kültürel mirasa katkıları nelerdir?

Yaratıcı kültür endüstrileri düşüncesi iki açıdan kültürel mirası koruma çabamıza dinamizm kazandırıyor. Birincisi, girişimciliği öne çıkararak gençlerin sanatı ve kültürü yeni modellere dönüştürmesini teklif ediyor. İkincisi de birinci madde ile ilişkili olarak bu alanları deneyimli insanların tekelinden çıkarıyor. Kurumların, kurulu düzenin dışında da var olabilen, kendi kendine yeterli iş fikirlerini teşvik ediyor.

Ben bu konuda Başkent Üniversitesi Yaratıcı Kültür Endüstrileri Araştırma ve Uygulama Merkezi (YAKEM) adına Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü desteği ile hazırladığım raporda, bunu bizzat deneyimledim. Yaratıcı kültür endüstrileri kuluçka merkezleri dünya genelinde farklı biçimlerde de olsa çok yaygın ve popüler bir kavram. Bunun temel nedenlerinden biri, kültür için sürdürülebilir modellerin gelişmesini sağlamak. Gençlerin girişimci potansiyelini bu yeni ve dinamik alana yönlendirmek. Yeni ve dijital dünyaya uygun kültürel artefaktlar üreterek dolaşıma sokmak....

Dijital kültürel girişimciliğin bir ülkenin kültürel mirasının korunmasına katkısı olur mu?

Cevabım kesinlikle evet! UNESCO Kültürel Çeşitlilik Uluslararası Fonu (IFCD) kapsamında dünya genelinde yapılan 129 proje arasında çok güzel dijitalleşme örnekleri var. Bu çağrıya her yıl Türkiye'den başvuru alınıyor. İngiltere, Kore gibi girişimciliği ülkenin kültürel üretiminin merkezine koyan ülkeler ya da Çin gibi devlet kontrolünde yaratıcı endüstrileri geliştirmeye çalışan bir örnekler var. ABD'nin tamamen piyasa koşullarına uyum sağlayan ancak devletin stratejik

hedefleri ile uyumlu ilerleyen büyük ölçekli kültürel girişimlerle küresel pazara hâkim olması da başka bir örnek. Hepsinin ortak noktası ise; platformları, dijitalleşmeyi, algoritmaların kültürel aracılık etkisini ciddiye alan araştırmalar ve pratik uygulamalara odaklanmalarıdır.

Elbette ki kültür endüstrilerinin piyasaya dönük yüzünü, kültürel metalar üreterek gelir elde etme amacını eleştirenler çıkar. Ben bu anlamda çok dikkatli ilerlemek gerektiğini kabul etmek ile birlikte okuyuculara şunları sormak isterim: Tüm dünya hamburgeri ya da markalı kahveleri nasıl tanıdı? ABD devletinin tanıtım fonuyla mı tanıdık? Yoksa bizlere sunulan, bilet alıp, abone olup izlediğimiz dijital içeriklerden mi? Elinde kahvesi ile koşutran kaç kişi gördük ekranda, kimi iyi, kimi kötü, kimi katil, kimi polisti... Yani bize "Kovayla kahve içmek güzeldir" demedi kimse. Hayatın içinde doğal bir eylem olarak gördük ve alıştık.

"Hızlı tüketimin kültürel mirasla ne alakası var?" diyenler olabilir. Bu uç bir örnek. Küçük bir fincanda ve sohbet eşliğinde tükettiğimiz kahveyi 10 yılda ikinci sıraya koyuverdik. Bunu da kültürel girişimlerin tedrici etkisi ile zaman içinde yaptık. Aynı şeyi kimchi turşusu, dalgona şekeri için de 10 yıl sonra söyleyecek gibiyiz. İnsana en yakın kültürel alışkanlıkları bile değiştiren bu gücün bir ören yerinin, bir müzenin, Çorum'un İğdeli Gelin oyununun varlığını sürdürmesi için topluluk oluşturmayı ve kaynak geliştirmeyi ne kadar zorlaştırdığını düşünün. Bu durum Türkiye'ye özgü değil. Tüm dünya genelinde dijital bağlamda varlığını ifade etme derdi var. Elbette ki bunun tek yolu girişimcilik değil ama en maliyet etkin, mali anlamda sürdürülebilir yolu dijital girişimler.

Kültürü yaşayan bir varlık olarak görmek gerekiyor. Kültür bir ağaç, sürekli yeni dalları büyüyor, sürekli yeni meyveler veriyor. Onu belirli bir anda sabitlemek

mümkün değil, geçmişte sömürgecilik, piyasa ekonomisine entegrasyon gibi rüzgarlara dayandı, bugün de dijitalleşen küresel köye dayanacak. Bunun için yaşadığımız çağın yöntemlerini dışlamayan, geleceğe umutla bakan bir yaklaşım gerekli!

Dijital kültürel girişimcilik ülkemizde oldukça yeni bir kavram. Bu alanın yurt dışındaki iyi örnekleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

UNESCO'nun bu yıl yayınladığı bir rapora göre dünya çapında ülkelerin %80'i yaratıcı endüstrilerin dijital dönüşümünü destekleyen fonlar üretiyor. Bunların önemli bir hedefi kültürel kurumların dijitalleşmeye uyum sağlaması. Burası hem teknoloji şirketleri için bir uzmanlaşma alanı olarak gelecek vaat ediyor, hem de dijital kültürel girişim ekosisteminin gelişme potansiyeline ışık tutuyor. İzleyiciler, müşteriler dijitalde diyorlardı. Kurumlara ve kültürel mirasa da aynı şekilde erişebileceğiz. Bunun ürettiği fırsatları düşünebiliriz. Çin'in ekonomik verilerinde dijital kültürel alanların yıllık %20'ye yakın büyüme gösterdiği görülüyor. Dijital boyutu olanlar, ülkedeki yaratıcı endüstrilerin diğer alanlarının yaklaşık iki katı büyüyor.

Bu durumun daha dikkat çekici örnekleri ise dijital akış (streaming) platformlarıdır. Platformlar internetin sınırsız ilişki potansiyeli barındıran ağdaki düğüm noktalarını oluşturuyor. Sadece video içerikler barındıran platformların geliri geçen yıl 72,2 milyar \$'a ulaştı. Size daha önemlisini söyleyeyim. 2020 yılında insanlar bu platformlarda toplam 482 milyar saat geçirdi. Eski bir söz vardır, "Ticaret insan olan yerde yapılır" diye. Şimdi insanları dijital uzamda ve farklı zaman aralıklarında dağıtan bir teknoloji çağındayız. Pek çok iş kolunda işlek caddelerin neresi olduğunu kestirmek mümkün değil, çünkü insanlar dijital dallara konup kalkan kuşlar gibi dolaşıyor. İşte

platformlar bu yeni dünyada insanların toplandığı; daha da önemlisi insanların eğilimleri, davranışları ve değerleri üzerine devasa verilerin üretildiği yeni kavşak noktaları üreten en büyük dijital kültürel girişim örnekleridir.

Dijital kültürel girişimcilik kavramının girişimcilik ekosistemine katkıları üzerine neler düşünüyorsunuz?

Bu konu ile ilgili sizinle çok net bir örnek paylaşmak isterim. ABD merkezli elektrikli araç üreticisi TESLA geleneksel reklam bütçesi olmayan bir şirkettir. Elbette ki dev bir şirketin üretim ve inovasyon gücünü bizdeki başlangıç düzeyindeki girişimcilere örnek göstermiyorum. Bu noktada ben işi hangi düzeyde yaptıklarından daha çok nasıl yaptıklarına odaklanmak isterim. Bu şirketin, sahibi Musk'ın kendi personasını üreterek bilinirlik kazandığını sanırım herkes kabul eder. Dikkat edin, bu yaklaşım "Biz üretiriz, birileri de bunu pazara anlatır" şeklindeki sanayi devrimi düzeyinde bir ekonomik anlayış ve işletme işlevlerini birbirinden ayrı olarak görmüyor. Tam da bir startup'ın yapması gerektiği gibi kendi öyküsünü inşa ediyor! Bunu yaparken yaratıcı endüstrilerde çokça tartışılan izleyici inşa etme, deneyim ve kişiselleştirme gibi stratejiler ile yakınsama içinde birbirine içe geçmiş yaratıcı endüstri bileşenlerini (bir tweet, bir viral video, kullanıcı etkileşimi vb.) kullanıyor.

Bugün, startaplara "Kendi topluluğunuzu inşa edin" diye tavsiyeler veriyoruz. Bu topluluklar aslında sürece katılan, öznel deyimlerini girişimin süreciyle özdeşleştiren ve bazen de bizzat üretim sürecine gönüllü katkılar sunan (fikirler, tavsiyeler, denemeler vb.) etkin bireylerden oluşur ve onlarla iletişimi onları pasif hedef kitle olarak görenler değil; yaratıcı endüstrilerin mantığını ve dinamiklerini iyi anlayan girişimciler, mühendisler ve tabii ki reklamcılar kurabilir.

Bu açıdan bakıldığında mesajım şudur: yaratıcı endüstriler düşüncesinin girişimcilik ekosistemindeki diğer uzmanlık alanlarının iş yapma şekli ile doğrudan bir işi yok. Herkes kendi işini en iyi şekilde yapmaya çalışıyor. Fakat sürecin, hizmetin, ürünün nasıl bir dünyada yer alacağı, küresel pazara nasıl açılacağı ve en etkili şekilde nasıl izleyici ya da müşteri ile buluşacağı konusunda yaratıcı endüstrilerden, sanattan ve kültürel üreticilerden öğrenecek çok şeyimiz var.

Semra SANCAK
IWS Dünya Danışma Komitesi Üyesi

Semra SANCAK

Ulusal ve uluslararası sanat camiası ile yapılabilecek potansiyel iş birliği fırsatlarının girişimcilik ekosistemi üzerindeki faydaları neler olabilir?

Bilindiği gibi ulusal ve uluslararası camiaların yer aldığı mecralar sanat galerileri, müzayede kuruluşları, kültür sanat merkezleri, müzeler, sanat dernekleri, vakıflar, üniversitelerin ilgili fakülte ve birimleri, sanat ve sanatçı atölyeleri, fuarlar, yazılı veya yazılı olmayan medya kanalları, sanatsal yayınlar, sosyal medya sayfaları, kişisel ve kurumsal sanatseverler, organizatörler gibi geniş bir yelpazede sayılabilecek kanalları içerir. Bunlar kendi içlerinde, birbirleriyle ve diğer camialar ile çalışma ve işleyiş sistemi içindedirler. Dolayısıyla, böylesi geniş alana yayılmış bir camia ile iş birliği yapmak girişimciliğin hayat bulacağı çok çeşitli alan ve olanakları da içinde barındırır.

Sanat camiası içinde yer almak veya kendini geliştirmek, ileri düzeye taşımak, amaçları doğrultusunda yol almak isteyen bir girişimcinin salt bir işletme gibi ticari potansiyelden öte, birbirini tamamlayan çok çeşitli alanlarda da potansiyel araması, çok yönlü dinamik olması başarısı açısından kaçınılmaz. Sanat camiası girişimcilik açısından son derece verimli bir tarla gibi. Varlık göstermenizden itibaren, sanatın tüm dinamiklerini hem kullanıyor hem de süreklilik sunan bir sistem içinde koordineli olarak çalışabiliyor olmak gerekli. Somut bir örnek olarak: sanat galerisi olarak çalışmak isterseniz;

eserleri sergilemek, pazarlamak ve satmak üzere çalıştığınız sanatçıların yanı sıra ilgili kurum ve kuruluşlarla, medya kuruluşları, fuar şirketleri, müzayede şirketleri, sanat organizasyonları ile de ilişki halinde olmanız gerekecek ve işinizin belli bir vizyona ve kazanç kaynaklarına erişebilmesini sağlayacaktır.

"Her sektörde ve iş kolunda olduğu gibi sanatta da teknolojik gelişmeler ve yeni alanlar sürekli izlenmeli ve adapte olmak üzere girişimlerde bulunulmalıdır. Ulusal ve uluslararası piyasalarda yer alabilmek için sürekli bir araştırma, izleme, öğrenme ve tabii ki iletişim kurma çabası gereklidir."

Diğer sektör ve camialarda faaliyet gösteren girişimcilerin de sanat camiasında daima yer alabilecekleri bir potansiyel mevcut. Yukarıda belirttiğim gibi kendini dinamik tutmak zorunda olan bir sanat işletmesinin pek çok sektörden mal ve hizmet alma ihtiyacı doğal olarak söz konusu. Sanatçının, sanatsal malzemeye, sarf malzemeleri ve bir mekânda ihtiyaç duyulacak tüm temel malzemelere ihtiyacı olduğu gibi, kendini sanatına verebilmesi adına destekleyici hizmet alanlarına da gereksinimi olacaktır. Tanıtım, pazarlama ve satış hizmetlerine ihtiyacı duyduğu için sanat galerileri ile çalışacaktır. Bir sanat işletmesinin de daima mal ve hizmet temin edebileceği girişimcilere ve onlarla iş birliğine gereksinimi vardır. Konusu tanıtım, pazarlama ve satış olan sanat galerileri

bu bağlamda web sitesinden, teknik altyapı hizmetlerine, medya kanallarından sanatsever listesi oluşturmak üzere insan kaynakları ve network kaynaklarına ihtiyaç duyacaktır. Sunum aşamasında alacağı catering ve fotoğraf video çekimleri, medya tanıtım hizmetlerinin yanı sıra ulusal ve uluslararası piyasalardan haberdar olabileceği iletişim kanallarından alabileceği hizmetler de yadsınamayacak ölçüde önemlidir. Tüm sektörlerde olduğu gibi sanat sektöründe de en çok destek ihtiyacı muhasebe ve hukuk alanlarındadır. Kişisel ve kurumsal tüm camiada bu konudaki her uzman girişimci için potansiyel olduğu inancındayım.

Sanatçılar açısından dijitalleşme sürecini nasıl değerlendirirsiniz?

Hem ifade ediliş biçimiyle hem de ihtiyaçları ile sanat her anlamda evrenseldir. En klasik çalışma tarzının dahi sonuç itibarıyla çağın getirdiklerine ayak uydurması zaruridir diye düşünüyorum. Ancak sanatçılar açısından düşünsem de bir sanat galericisi ve küratör olarak burada kastettiğim dijitalleşme, tanıtım ve pazarlama açısından da söz konusudur ve kaçınılmazdır. Pandemi sürecinin sanat yaşamlarına getirdiği uygulama olan online işlemler sanatta da kendini son derece etkili bir şekilde kabul ettirdi. Bir sanat eserinin dijitalleşme sayesinde dünyanın her köşesinde alıcı bulması muhteşem bir sonuç elbette. Kendi düzenlediğim uluslararası çevrimiçi resim yarışmasında da

yüzden fazla ülkeden katılımcı olması, pandemi döneminin sokağa çıkma yasağı olduğu evresinde sanatın evlerin içine girmesini sağlayan dijitalleşme sayesinde.

Artık sanatla ilgili tüm çevrelerin dijital ortamlarda işleyiş içinde olmasının çağın gereği olduğunu düşünüyorum. Diğer yandan dijital sanat, yani bilgisayar ortamında yaratılan eserler ve eser üretme sürecinde kullanılan dijital olanaklar için genel ve net görüş bildirmek zor benim için. Burada söz konusu olan, insandaki yaratıcılığın daha önce yapılmamış olanı yapmasıyla sanata dönüştüğü inancına ters düşen dijital üretimleri ise, sanat eseri olarak elbette ayrı bir kategoride ve kendi içinde, süreç ve sonuçları ile birlikte değerlendirmek gerekir. Plastik sanatlar yani resim, heykel ve seramik olarak üretilen sanat eserleri; insan beyni, yüreği ve elinin senkronizasyonu ile vücut bulmalıdır bana göre. Sanatçı yaratıcılığın orantısız gücüne sahip kişidir, mor çizginin üstündedir yeri benim gözümde.

Ayrıca yüce önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün söylediği gibi "Sanatçı alnında ışığı ilk hisseden kişidir". Bu ışık evrenin sonsuz ışığı mı yoksa dijital mavi ışık mı, bunu tartışabiliriz.

Cenk KABAŞ
Kurucu, Ardin Müze ve Sergi Teknolojileri

Cenk KABAŞ

Ulusal ve uluslararası sanat camiası ile yapılabilecek potansiyel iş birliği fırsatlarının girişimcilik ekosistemi üzerindeki faydaları neler olabilir?

Öncelikle çalışma disiplinimizden bahsetmek istiyorum, Ardin Müze ve Sergi Teknolojileri olarak dünyanın önde gelen müze, sergi ve fuarlarını yerinde inceliyor ve bu konuda önde gelen firmalar ve sanatçılar ile bir araya gelmeye gayret gösteriyoruz. Ayrıca, ülkemizin bu alanda en önemli fuarı olan Expo Heritage'in teknolojik çözüm ortaklığını yapıyoruz. Bu kapsamda, ülkemizdeki kültürel miras bilincinin artması, korunması ve dijital dünyada tanıtımı ile ilgili projelerimizi ortaya koyuyor ve sektörün profesyonelleri ile bir araya geliyoruz.

Planladığımız ve uyguladığımız nitelikli projelerde ulusal ve uluslararası sanat camiası ile çalışmalarımızı yoğun bir mesai ile sürdürüyoruz. Biz dijital içerik üretirken sanat camiası ise proje süreçlerimize kendi alanlarındaki yaratıcılıkları ile destek veriyorlar. Böylelikle de her alandan girişimcilik fırsatları doğuyor ve büyük bir iş birliği süreci de ortaya çıkmış oluyor.

Dijital kültürel girişimcilik alanında uluslararası pazarlara açılmak ve doğru konumlanmak için girişimcilere ne gibi tavsiyeler verebilirsiniz?

Öncelikle ülkemizi ve ülke potansiyelimizi temsil ettiğimizi düşünerek hareket etme bilincinde olmalıyız. Uluslararası arenada atacağımız her

adım olumlu ya da olumsuz ülke değerlerini ve diğer tüm projeleri de olumlu veya olumsuz etkileyeceğinin bilincinde olmamız gerekiyor.

Bu düşünceden yola çıkarak, ülkemizdeki nitelikli insan gücünü etkin bir şekilde kullanmalıyız. Kendini kanıtlamış projeleri uluslararası alanda ürünleştirerek, dijital nitelikte bir satış ağı kurulabileceğini düşünüyorum.

Dijital kültürel girişimcilik kavramının kültürel mirasa katkıları nelerdir?

Bulduğumuz coğrafya dünyanın gelişimine yön vermiş ve nice uygarlıklara ev sahipliği yapmış. Ülkemizdeki kültürel miras hiçbir coğrafyada olmayan bir zenginliğe sahip. Dolayısıyla ülkemizdeki bu büyük potansiyeli nitelikli anlatımlarla önce ulusal sonrasında ise uluslararası alanda tanıtarak katma değer üretebiliriz. Dijital kültürel girişimcilik kavramının kültürel mirasa katkısı; nitelikli ve heyecan verici deneyimlerle kültürel mirasımızın tanıtımı ve hizmet verdiğimiz her bir bireyin nitelikli öğrenimini sağlamasıdır. Dijital kültürel girişimcilik kavramı, bu bağlamda farklı meslek kollarının, farklı alanlarda da hizmet verebilecekleri bir boyuta kapı açıyor.

Dijital kültürel girişimciliğin bir ülkenin kültürel mirasının korunmasına katkısı olur mu?

Kültürel mirasımızın bilinirliğini ne kadar artırırız ve tanıtımına ne kadar çok katkı sağlarsak, korunmasına da o kadar çok katkı sağlamış oluruz. Bu doğrultuda kamu kaynakları ile güncellenecek mevzuat/ yasalarla ve bireysel olarak da koruma ve sahiplenme sağlayacağımıza inanıyorum.

Hizmet sektörünün dijitalleşmesi hakkında ne düşünüyorsunuz ve bu sektörü gelecekte nasıl konumlandırıyorsunuz?

Dijitalleşmenin yaşamımıza katkısı inanılmaz boyutlara ulaştı. Bu pozitif değişim pandeminin de etkisi ile yaşamımızın değişmez bir parçası haline geldi.

Dijital dönüşümden etkilenen en büyük sektörler bankacılık, eğitim ve alışveriş sektörü oldu. Bu süreçte öngörülemeyen sektörler de ortaya

çıktı. Dijital dönüşümün şirketlere katkısının hız, farklılaşma, hizmet alanlarının artması ve kârlılık olduğunu düşünüyorum.

Bu sektörler gamına kültürel süreçlerin de dahil olması kaçınılmaz ve sektörün çok daha ileri seviyelere gideceğine de inancım tam.

Dijital kültürel girişimcilik ülkemizde oldukça yeni bir kavram. Bu alanın yurt dışındaki iyi örnekleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

Son yıllarda, özellikle pandemi döneminde dijital kültürel girişimciliğin örnekleri dünya çapında artarak da devam ediyor. Verebileceğim en önemli örneklerin başında; Vincent Van Gogh/Alive dijital sanat sergisi, Tokyo'nun Odaiba adasında yer alan MORI Building Digital Art Museum ve Avusturya'nın Linz şehrindeki ARS Electronica Center geliyor. Teknoloji alanındaki en son yeniliklerin sergilendiği bu müze, geleceğin müzesi olarak lanse ediliyor. Bu müzelerin sayısı Avrupa'nın ilk dijital sanat müzesi olan Museum of Digital Art Zurich başta olmak üzere her geçen gün artıyor; çoğu fiziki olarak gezilebildiği gibi interaktif olarak da ziyaret edilebiliyor.

Verdiğim örneklerin hepsi multi-disipliner bir çalışma barındırıyor. Sanat camiasından bilişim firmalarına, mühendisliğin tüm alanlarından mimariye kadar saymadığım her mesleğin bir arada bulunduğu müzeler.

Kültürün dijitalleşme sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Dünya kültürünün ve ülke kültürümüzün dijitalleşmesi her toplum kültürünün evrenselleşmesi anlamına geliyor. Bundan güzel bir dünya sentezi olabilir mi? Bence hayır! Bu süreç belki de insanlık için hiç olmadığı kadar birlikte yaşayabilmek ve birlikte hissedebilmek anlamı taşıyor.

Kültürün dijitalleşmesi ile dünyadan her bireye ulaşabilmek için dijitalleşmenin kesinlikle kaçınılmaz olduğunu düşünüyorum. Şirket politikamız olarak biz de bu konuya son derece hassasiyet ve heyecanla yaklaşıyoruz. Planladığımız ve geliştirdiğimiz projeleri de tamamen bu süreçleri dikkate alarak kurguluyoruz.

Dijital kültürel girişimcilik ürün ve hizmetlerini fikri mülkiyet hakları açısından nasıl değerlendirirsiniz?

Bu alanda hizmet veren firma ve sanatçıları etkileyen konuların en başında geldiğini düşünüyorum. Dijital ortamda en çok ihlal edilen haklar arasında dünyada ilk sıralarda fikri mülkiyet haklarının yer aldığını görüyoruz. Fikri mülkiyet haklarının çevrim içi ortamlarda ihlali halinde, hak sahiplerinin haklarının korunması için pek çok gelişmiş ülkede yaygın olarak uygulanan kanunların bir an önce ülkemizde de devreye alınması gerektiğini düşünüyorum.

Fikri mülkiyet açısından kanunlar ülkemizde ne kadar hızlı devreye alınırsa kültürel ve ekonomik kalkınmada aynı oranda gelişeceğimize ve cazibe merkezi haline gelebileceğimize inanıyorum. Böylelikle sanatı, mesleki yeterliliğimizi ve nitelikli insan gücümüzü de kullanarak dünyada saygın bir yere hızla ulaşabileceğimizi düşünüyorum.

Genç nüfusun, dijital kültürel girişimcilik alanlarına yönlendirilmesi için önerileriniz nelerdir?

Öncelikle okullarımızda bir eylem planı başlatmalıyız. Gerekli eğitimlere ağırlık vermeliyiz ve geleceği bu plan doğrultusunda inşa etmeliyiz.

En önemli unsurlardan biri, okul öncesi eğitimimizden itibaren tarihimizi daha nitelikli ve etkin anlatmak ve öğretmek. Böylelikle dijitalle olan ilgimizi tarihimiz ve kültürümüzle de birleştirebileceğimizi düşünüyorum.

Bu doğrultuda ben de ilköğretim okullarında çocuklara neden müze ziyaret etmeleri gerektiğini, müze ziyaret ederken nelere dikkat etmeleri gerektiğini anlatıyor ve müzelerdeki dijital dönüşüm hakkında derslere katkı sağlayarak eğitim süreçlerinin belirli bir bölümüne dahil olmaya gayret gösteriyorum.

Kültürel girişimciliğin Türkiye ekonomisine katkısı hakkında neler düşünüyorsunuz?

Genç nüfusumuzu ve ülke potansiyelimizi düşündüğümüzde ülke ekonomimize olan katkısının geleceğin en büyük kaynaklarının başında geleceğine inanıyorum. Ayrıca yine belirtmek isterim ki; gerekli teşvik ve kanunların devletimiz tarafından sağlanması ile dünyada hızla söz sahibi olacağımız bir konuma geleceğimize inanıyorum.

Dijital kültürel girişimcilik kavramının girişimcilik ekosistemine katkıları üzerine neler düşünüyorsunuz?

Dijital kültürün girişimcilik ekosistemine en büyük katkılarının başında farklı meslek kollarının ortaya çıkması ve istihdam ağının genişlemesi olacaktır. Bu bağlamda da ekosistem ne kadar büyürse istihdam ve ülke ekonomisi de eş zamanlı olarak büyüyecektir.

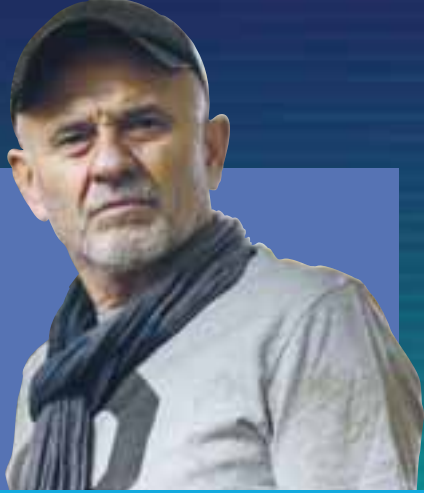
Sanatçılar açısından dijitalleşme sürecin nasıl değerlendirirsiniz?

Özellikle yeni nesil sanatçılar bu konuyu çok daha fazla ciddiye alıyor ve sürece profesyonel nitelikte dahil olarak, gelişerek ilerliyorlar. Bu süreç sanatçıları büyük bir değişim ve gelişim sürecine yönlendiriyor ve doğru yöntemler belirlemek için de dijital içerik sağlayan profesyonel firmalarla birlikte hareket etmelerinin doğru olacağını düşünüyorum. Böylece ulaşabilecekleri kitleler lokal seviyelerden uluslararası seviyelere ulaşabilecek yapıya sahip olacaktır.

Dijital kültürel girişimcilik alanında uluslararası rekabeti nasıl değerlendirirsiniz?

Bu süreçte teknoloji kadar bulunduğunuz toprakların kültürel yapısı da çok önemli. Öncelikle böyle bir coğrafyada yaşadığımız için çok şanslıyız. Bu şansı doğru kullanarak hem ülke kültürümüzü ve tarihimizi nitelikli bir şekilde anlatmalıyız, hem de nitelikli insan gücümüzle dünyada söz sahibi bir konuma kendimizi taşımalıyız.

Hikmet ÇETİNKAYA
Ressam

Hikmet ÇETİNKAYA

Ulusal ve uluslararası sanat camiası ile yapılabilecek potansiyel iş birliği fırsatlarının girişimcilik ekosistemi üzerindeki faydaları neler olabilir?

Günümüzde popüler hale gelen ve büyük trend yakalayan girişimcilik ekosistemi aslında teknolojik anlamda gelişen ve değişen dünyanın getirmiş olduğu bir sonuçtur. Gelişen teknoloji sayesinde iş akış şekillerinden gündelik yaşama kadar her alanda oldukça büyük gelişmeler yaşanmış ve bu durum her alanda olduğu gibi kültür ve sanat alanına da dokunmuştur.

Özellikle 2020-2021 yılları arasında yoğun bir şekilde yaşanan Covid-19 pandemi süreci ile birlikte dijital araçlara olan ihtiyaçlarımız arttı. Bu durum bir taraftan evrenselleşmenin önünde yer alan engelleri de kaldırdı. Pandemi sürecinde evinde oturan herkes akıllı teknolojik aletleri sayesinde müzeler gezebildi, sanat eserlerini yakından inceleyebilme fırsatı yakaladı. Durum bu şekilde olunca da sanat/kültür ve girişimcilik kavramları arasındaki ilişki arttı. Bu alanlar arasında yapılan iş birlikleri öncelikle gelişen dünya koşullarına sanat eserleri ve kültürel mirasların aktarılması yönünde; dijitalleşen dünya şartlarında yeni bir iş kolunun açılarak sanat eserlerinin ölümsüzleşmesine, zenginleşmesine ve geçmiş sanat akımlarının kaybolmadan geleceğe aktarılması yönünde büyük önem arz ediyor.

Dijital kültürel girişimcilik alanında uluslararası pazarlara açılmak ve doğru konumlanmak için girişimcilere ne gibi tavsiyeler verebilirsiniz?

Bilgi birikimine sahip, donanımlı, sektörün gerekliliklerini araştırmış bireylerimizin, gençlere yönlendirmeler yapması ve bilgi birikimlerini paylaşması kaçınılmazdır. Bu noktada girişimcilik ile ilgili olumsuz tabuların yıkılması ve elbette gençleri cesaretlendirmek önemli.

Diğer bir taraftan, dijital kültürel girişimcilik alanında mutlaka sanat camiası ve girişimcilik ekosistemi arasında güçlü iş birliklerinin başlatılması, uluslararası kültürel girişimcilik alanında yerini almış, çaba gösteren ülkelerin izlediği yolların öğrenilmesi ve izlenmesi gerek diye düşünüyorum. Bu çerçevede birincil tavsiyem; sanatçılar dijital deneyimlere daha fazla açık olmalı ve bu alanda iş birliklerine sıcak bakmalıdır.

Dijital kültürel girişimciliğin bir ülkenin kültürel mirasının korunmasına katkısı olur mu?

Kültürü her bir milletin kimlik kartı gibi düşünebiliriz. Kültür, dünyadaki milletleri birbirinden ayıran en önemli özelliklerinden birisidir. Her ülke kendi sahip olduğu kültürel mirasların geniş kitlelere ulaşması veya gün yüzüne çıkartılması yönünde çaba gösterir. Bunun en büyük sebeplerinden bir tanesinin altında kültürel mirasın toplum içerisindeki aidiyet ve devamlılık duygusunu geliştirmesi ve pekiştirmesi yatmaktadır.

İçerisinde bulunduğumuz dönem içerisinde her şey teknoloji ile mümkün hale geldi. Sanatçılar olarak bizim bu alanlardaki girişim denemelerinden beklentimiz, elbette kültürel mirasın korunması yönündedir ki böylelikle sahip olduğumuz kültürel miras nesiller boyunca aktarılabilir.

Kültürün dijitalleşme sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ben bu durumu şu şekilde değerlendiriyorum: "Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir." İnternet çağında yaşıyoruz ve dünyadaki yeni teknolojik gelişmeleri takip dahi edemiyoruz. Dijitalleşmenin hayatımıza entegre olduğu bir dönemde elbette kültür de bu doğrultuda değişime uğrayacaktır. Bu değişim ile birlikte kültür aktarımı kolaylaşacak, sanat eserlerini incelemek kolaylaşacak ve sanat ile gündelik yaşam ve toplum daha çok iç içe geçebilecektir.

Genç nüfusun, dijital kültürel girişimcilik alanlarına yönlendirilmesi için önerileriniz nelerdir?

Öncelikle bu noktada biz sanatçılar ve eğitimcilere oldukça büyük bir görev düşüyor. Çocuklarımıza, gençlerimize yaşadıkları toplumun kültürel zenginliği hakkında bilgilendirmeler yapılmalı, eğitim müfredatlarına girmeli. Tabii ki bunları gençlerimize eski usulde sunmamak yine bizlere düşen bir görev. İçerisinde bulunduğumuz internet çağında gençlerimize uygun yeni ve teknolojik bir yaklaşım sunmalı ve öğretmeliyiz. Bunlar ufak çapta küçük Zoom toplantıları ile de başlayabilir. Ancak böylelikle gençlerin ufkunu genişletebiliriz, onlara sanat dünyasının değerlerini katabilir, daha çok araştırma

yapmalarına ve öğrenmelerine zemin hazırlayabiliriz.

Sanatçılar açısından dijitalleşme sürecini nasıl değerlendirirsiniz?

Bu konuda saatlerce hatta günlerce konuşabilirim! Bu seviyeye gelebilmek için, en baştan başlamalıyız... Öncelikle, yalnızca mevcut sanat eğitimi ile dijitalleşme sürecine geçemeyiz. Farklı alanlarda da adımlar atmamız çünkü ekosistemde sadece sanatçılar yok. Ekosistemin arka taraflarında sanat eserlerini toplayan koleksiyoncular, sanat galerileri ve birçok aktör var.

Bu süreçleri başlatabilmek ve sanat camiasında yer alan meslektaşlarımız ve gönüllülerini bir araya getirerek çevrim içi ortamlarda geniş toplantılar yapılmalı. Bu toplantılar mutlaka hem yüz yüze hem de çevrim içi ortamda olmalı. Bunun en önemli sebeplerinden bir tanesi ise NFT. Dijitalleşme süreci içerisinde NFT'yi bunun neresine yerleştireceğiz?

Dijital kültürel girişimcilik alanında uluslararası rekabeti nasıl değerlendirirsiniz?

Bu durumun bir rekabeti ve markalaşma sürecini beraberinde getireceği kesin. Şimdi olduğu gibi gelişmiş ve zengin ülkelerin; bir başka deyişle marka değeri büyük ülkelerin sanatçıları her zaman yarışa önde başlayacaktır. Belki de dijital kültürel girişimcilik ülkeler ve sanatçılar arasındaki bu farkı kapatacağıdır. Bir yarış olacağı kesin. Burada yarış ülke bazında mı olacak, sanatçı bazında mı olacak, yaşayarak görmek gerek...

Günce

Bilkent CYBERPARK ile Astana Hub arasında "İyi Niyet Anlaşması" imzalandı.

9 Mayıs 2022 tarihinde, Kocaeli'de yer alan Bilişim Vadisinde gerçekleşen törende Bilkent CYBERPARK ile uluslararası projeler geliştiren start-upların yer aldığı teknopark Astana Hub arasında "İyi Niyet Anlaşması" imzalandı.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Bakan Yardımcısı Sn. Dr. Çetin Ali Dönmez ve Kazakistan Cumhuriyeti Dijital Kalkınma, İnovasyon ve Havacılık Sanayi Bakanı Sn. Bagdat Mussin himayesinde gerçekleşen imza töreninde Bilkent CYBERPARK Genel Müdürü Sn. Faruk İnaltekin ve Astana Hub Genel Müdürü Sn. Magzhan Madiyev iyi niyet anlaşmasını imzaladı. Anlaşmanın hemen akabinde, 10 Mayıs 2022 tarihinde Bilkent CYBERPARK'ı ziyaret eden Kazakistan Dijital Geliştirme, İnovasyon ve Havacılık Endüstrisinden Sorumlu Birinci Bakan Yardımcısı Sn. Zhaslan Madiyev ve beraberindeki 40 kişilik heyet Bilkent CYBERPARK Genel Müdürü Sn. Faruk İnaltekin tarafından ağırlandı. Ziyaret esnasında Kazakistan'lı firma yetkilileri ve Bakanlık yetkilileri Bilkent CYBERPARK hakkında bilgi alırken yakın gelecekte gerçekleştirilmesi planlanan iş birlikleri hakkında da yol haritası oluşturuldu.

Webinar

"EIC - Accelerator ve Eureka - Eurostars Programları Bilgilendirme" Webinarı Gerçekleştirildi!

11 Mayıs 2022, Çarşamba günü Bilkent CYBERPARK ve ECO – Consulting iş birliğinde düzenlenen "EIC – Accelerator ve Eureka – Eurostars Programları Bilgilendirme" adlı webinar gerçekleştirildi.

ECO Consulting Kurucusu Yasemin Eda Erdal ve Kıdemli Danışman Aslı Ertan'ın konuşmacı olarak katılım gösterdikleri bilgilendirme toplantısında Avrupa İnovasyon Konseyi (EIC) hızlandırma programları ve EUREKA – Eurostars programları hakkında detaylı bilgiler verilerek ilgili programlara başvuru aşamasında dikkat edilmesi gereken konular üzerinde duruldu.

Uluslararası desteklerden faydalanmak isteyen firmalarımızın ilgi gösterdiği bilgilendirme toplantısı katılımçıların sorularının yanıtlanması ile sona erdi.

EIC - Accelerator ve Eureka - Eurostars Programları Bilgilendirme Webinarı

Yasemin Eda Erdal
E-CO Consulting
Kurucu

Aslı Ertan
E-CO Consulting
Kıdemli Danışman

Webinar Programı:
Tarih: 11.05.2022
Yer: Zoom
15:00 - 16:00 EIC - Accelerator Programı
16:00 - 17:00 Eureka - Eurostars Programı

Bilkent CYBERPARK E-CO

Yeşil Dönüşüm Farkındalık Toplantısı Gerçekleştirildi!

2 Haziran 2022, Perşembe günü Ankara Kalkınma Ajansı iş birliğinde Avrupa Yeşil Mutabakat adaptasyon sürecine katkı sağlamak, Yeşil Dönüşümü desteklemek ve kurumların rekabet edebilirliklerini arttırmak amacı ile Yeşil Dönüşüm Farkındalık Toplantısı gerçekleştirildi!

Sn. Okay KAYHANLI'nın katılımı ile gerçekleşen bilgilendirme toplantısında Avrupa Yeşil Mutabakat anlaşması ve olası etkileri başta olmak üzere sürdürülebilirlik, dögüsel ekonomi, kaynak verimliliği ve sürdürülebilirlik raporlamaları konuları üzerinde duruldu. Etkinlik süresince bahsedilen konu başlıkları üzerinde güncel örnekler verilerek devlet kurumları tarafından yeşil dönüşümü desteklemek amacıyla sağlanan desteklere de değinildi. Etkinlik katılımcıların sorularının yanıtlanması ile sona erdi.

"35 No'lu Bilgisayar Yazılımları Meslek Komitesi'nin Bilgilendirme Toplantısı" etkinliği gerçekleştirildi!

Bilkent CYBERPARK'ın da destekçileri arasında yer aldığı Türkiye Oyun Geliştirme Şampiyonası'nın Bölgesel Yarı Finaline ev sahipliği yaptık!

3 Haziran 2022 – 5 Haziran 2022 tarihinde tamamlanan Türkiye Oyun Geliştirme Şampiyonası bölgesel yarı finali Ankara ayağına ev sahipliği yaptık. Yarışmacıların 48 saat boyunca Ankara Teknoloji Köprüsü'nde kalarak verilen tema çerçevesinde oyun geliştirdiler.

Tüm katılımcılara teşekkür ederiz.

Bilkent CYBERPARK ev sahipliği ve Ankara Sanayi Odası iş birliği ile Sürekli Eğitim Merkezi "35 No'lu Bilgisayar Yazılımları Meslek Komitesi'nin Bilgilendirme Toplantısı" gerçekleştirildi.

Toplantıda, ASO 35. Bilgisayar Yazılımları Meslek Komitesi Temsilcisi Sn. Nuray Başar ve Bilkent CYBERPARK Genel Müdürü Sn. Faruk İNALTEKİN açılış konuşmalarını gerçekleştirdi. Sonrasında Uzman Sn. Meltem Coşkun ÇETİN, Mali İşler Müdürü Sn. Uğur UYGUN ve Belge Hizmetleri Müdürü Sn. Caner HASTAŞ Ankara Sanayi Odası hizmetleri hakkında sunumlarını gerçekleştirerek bilgi aktarımında bulundular. Sunumda verilen eğitimler (İleri Mühendislik Eğitimi, İleri Ölçüm Eğitimi) ve imkanlar tanıtıldı. Son olarak, Asosem Müdürü Sn. Ruhi KILIÇ'ın Asosem Projeleri Hakkında detaylı bir sunum gerçekleştirdi ve proje destekleri hakkında katılımcıları bilgilendirdi. Akabinde katılımcıların sorularının yanıtlanması ile toplantı sona erdi.

Panel

Kahvaltı Bahane, Networking Şahane' etkinliği gerçekleştirildi!

24 Haziran Cuma günü gerçekleşen Kahvaltı Bahane, Networking Şahane! etkinliğimizde, katılımcılarımız; önce kahvaltı eşliğinde birbirleriyle tanışıp sohbet etme fırsatı yakaladı, hemen akabinde ise Bilkent CYBERPARK – İdacapital iş birliğinde gerçekleştirilen Yatırımcı Tanıtım Toplantısına katıldı.

Toplantıda, İdacapital kurucu ortağı Sn. Cem Baytok, Türkiye'deki piyasa koşullarıyla birlikte, dünyada artan faiz ve düşen teknoloji hisse fiyatları ortamında para kazanma ve teknoloji firmaları için büyüme stratejileri hakkında bilgiler verdi. İdacapital'in yatırım stratejisine de değindikten sonra, fon portföyündeki şirketlerin başarı hikayelerini ve yatırım yapılan ideal start-up'ın; strateji, alan ve metriklerini paylaştı. Mevcut portföye eklenecek yatırımlarla birlikte son olarak GSYF ye yapılacak yatırımların getiri beklentileri konuları üzerinde durulan toplantıya katılımcılar yoğun ilgi gösterdi. Katılımcıların sorularının da yanıtlanmasıyla etkinlik sona erdi.

Bilkent Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi Bitirme Projeleri Fuarları'na katıldık.

Bilkent Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi Bitirme Projeleri Fuarlarına katılarak, öğrencilerin bitirme projelerini dinleme fırsatı yakaladık. Öğrencileri tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

Azerbaycan Milli İlimler Akademisi Yüksek Teknolojiler Teknopark heyeti ziyareti.

Azerbaycan Milli İlimler Akademisi Yüksek Teknolojiler Teknopark heyetini, Bilkent TTO ile birlikte bölgemizde ağırladık.

Teknopark süreçleri ve bölgemizle ilgili bilgi paylaşımında bulunduk, iş birliği fırsatlarını değerlendirdik.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Heyeti'ni bölgemizde ağırladık.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan Daire Başkanı İbrahim KARABULUT, Daire Başkanı M. Fatih YAŞIN ve Bölge Uzmanımız Turgut DEVECİ'yi bölgemizde ağırladık.

Yürüttüğümüz programlar ve hizmetlerimiz hakkında detaylı bir sunum gerçekleştirilerek firmalarımızı ziyaret ettik.

Karabük Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Genel Müdürü Prof. Dr. Oğuz FINDIK ile beraberindeki heyeti ağırladık.

Heyetle teknopark süreçleri ve bölgemizle ilgili bilgi paylaşımında bulunduk.

Kazakistan Dijital Geliştirme, İnovasyon ve Havacılık Endüstrisinden Sorumlu Birinci Bakan Yardımcısı Sn. Zhaslan MADIYEV ve beraberindeki heyeti ağırladık.

Heyetle teknopark süreçleri ve bölgemizle ilgili bilgi paylaşımında bulunduk, iş birliği adımlarımızı belirledik.

Firmalarımızın Başarıları

BİLİŞİM 500

BT Haber tarafından sunulan; her yıl Türk bilişim sektörünün ciroları itibarıyla en büyük 500 şirketini genel ve faaliyet gösterdikleri alanlar itibarıyla sıralayan, pazar hakkında öngörü ve özellikleri belirleyen çalışma olan Bilişim 500 raporunda yer alan firmalarımızı tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz!

Mec-Ra YAZILIM

Bölgemizde yer alan Mec-Ra Yazılım ve İletişim Danışmanlık Şirketi; Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu'nun 2022 İnovasyon Yarışması'nda seçilen on firmadan biri ve Türkiye'den tek şirket olarak, BM Nüfus Fonundan hibe desteği ile inovasyon projesi gerçekleştirmeye hak kazandı.

Mec-Ra'nın bölgemizde geliştirdiği Brick-Data Platform isimli projesi büyük başarıya ulaştı! Proje kapsamında, Mec-Ra geçtiğimiz yıl İngiliz hükümdarına ait varlıkları yöneten şirket olan The Crown Estate ile çalışmaya başladı.

Firmamızı tebrik eder, başarılarının devamını dileriz!

NETCAD YAZILIM A.Ş.

Bölgemizde yer alan firmalarımızdan NETCAD YAZILIM A.Ş., Bilişim 500 Araştırması'nda Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) Sektörü Firmaları sıralamasında beşinci kez birinci oldu.

Firmamızı tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

PLAN S UYDU VE UZAY TEKNOLOJİLERİ A.Ş.

Bölgemizde yer alan firmalardan PLAN S Uydusu ve Uzay Teknolojileri A.Ş. ilk uydusunu uzaya gönderdi! Uydusu, SpaceX'in ABD-Florida'daki fırlatma sahasından fırlatıldı.

Firmamızı tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

TechAnkara PROJE PAZARI

Bölgemizde yer alan firmalarımızdan, Ecowatt, Sercall, Simovate ve Plankton; TechAnkara Proje Pazarı'nda ilk 100'e giren firmalar arasında yer aldı! Firmalarımızı tebrik eder başarılarının devamını dileriz.

SERACELL

Firmalarımızdan Seracell, Fongogo'da yatırım turuna çıkarak %8 paya karşılık 1,5 Milyon TL yatırım almıştır.

Firmamızı tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

DOPING INVEST CAMP

Doping Invest Camp Programı Kapsamında Firmalarımız DCP, CoşkunÖz Holding ve Logo Ventures ile bir araya geldi!

Bilkent CYBERPARK olarak bölgemizde yer alan firmaları yatırımcılar, büyük ölçekli yatırım firmaları ve yatırım fonları ile bir araya getirmeye devam ediyoruz!

Teknoloji tabanlı girişimcilik ekosisteminde yatırım ihtiyacı olan ve yatırımcıya ulaşmakta zorluk çeken girişimcileri desteklemek amacıyla, girişimci ve yatırımcılar arası sinerji oluşturularak katma değer sunan programımız Doping Invest Camp; girişimci ve yatırımcıları bir araya getirmeye devam ediyor!

28 Nisan 2022 tarihinde DCP, 13 Haziran 2022 tarihinde CoşkunÖz Holding ve 25 Mayıs 2022 tarihinde Logo Ventures iş birliğinde gerçekleştirdiğimiz Doping Invest Camp programı kapsamında; Bilkent CYBERPARK firmaları ile yatırım kuruluşları çevrim içi ve yüz yüze bir araya gelerek tanışma fırsatı yakaladılar.

Başarıyla tamamlanan Doping Invest Camp programımız ilerleyen dönemlerde farklı yatırım kuruluşlarının katılımı ile devam edecek.

BİGG MARKA

Yeşil Büyüme Çağrısı ile Yeni Girişimcilerini Bekliyor!

BİGG YEŞİL BÜYÜME ÇAĞRISI AÇILDI!

BİGG MARKA, hibe destek tutarının 450.000 TL'ye yükseltildiği TÜBİTAK'ın "Yeşil Büyüme" çağrısı ile Ar-Ge ve yenilik odaklı tüm girişimci adaylarını yeni döneme bekliyor.

Son Başvuru: 27 Haziran 2022

- Değerli Kriterler:**
- Yeni Çağrıda; Çevre ve Biyoçeşitlilik
  - Temiz ve Döngüsel Ekonomi
  - Temiz Enerji ve Enerji Arzı
  - Yeşil ve Sürdürülebilir Tarım
  - Sürdürülebilir Akıllı Ulaşım

TÜBİTAK 1512 BİGG programı hibe destek tutarının 450.000 TL'ye çıkarıldığı "Yeşil Büyüme Çağrısı"; iklim değişikliği ile mücadele, Türkiye ekonomisi ve sanayiinin yeşil dönüşümüne katkı sağlamak amacıyla ikinci kez açıldı.

Bilkent CYBERPARK'ın TÜBİTAK 1512 BİGG Uygulayıcı Kuruluş olarak yer aldığı, Pamukkale Teknokent ve Konya Teknokent iş birliğinde yürüttüğü BİGG MARKA programının yeni dönemi, Ar-Ge ve yenilik odaklı iş fikirleri ile programa başvuracak girişimci adaylarını bekliyor.

Sürdürülebilir kalkınma hedefleri ve yeşil büyümeye önem verilerek var olan kaynakların daha etkin bir şekilde kullanılması ve işletilmesi vurgusuyla TÜBİTAK, tematik çağrısıyla ikinci kez girişimcileri desteklemeye devam ediyor. Yeni döneme, İklim Değişikliği, Çevre ve Biyoçeşitlilik, Temiz ve Döngüsel Ekonomi, Temiz, Erişilebilir ve Güvenli Enerji Arzı, Yeşil ve Sürdürülebilir Tarım ve Sürdürülebilir Akıllı Ulaşım alanlarından başvurular kabul edilecek.

Türkiye'nin en yüksek başarı oranına sahip uygulayıcı kuruluşları arasında yer alan Bilkent CYBERPARK'ın 2015 yılından itibaren aralıksız olarak yürüttüğü BİGG MARKA programı, yeni girişimcilerini bekliyor! BİGG MARKA, girişimcilerin Ar-Ge ve yenilik odaklı iş fikirlerini, temel girişimcilik eğitimleri, bire bir mentorluklar ve sektör lideri firmalardan alınan mentorluk desteğiyle nitelikli birer iş planına dönüştürerek TÜBİTAK tarafından verilecek 450.000 TL hibe ile şirketleşmelerine olanak sağlıyor. Bire bir iş geliştirme mentorlukları ile iş planlarını geliştiren girişimciler,

aynı zamanda önceki dönemlerde olduğu gibi sektör lideri paydaşlardan sağlanan dikey mentorluklar ile projelerini sahada güçlendirme fırsatı elde ediyor. Ayrıca girişimci adaylarına, ürün geliştirme süreçlerine ivme kazandırmaları amacıyla Bilkent CYBERPARK firmalarından Ön Prototipleme ve Tasarım alanlarında mentorluğu desteği veriliyor.

Girişimcilerin şirketleşerek ticarileşebilir bir modele sahip olmalarını hedefleyen BİGG MARKA, bu kapsamda girişimci adaylarını yatırımcılar ile bir araya getirerek erken aşamada yatırım görüşmesi süreçlerinde deneyim kazandırıyor. Bilkent Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi'nin (TTO) de desteği ile yürütülen bu programda, Bilkent TTO tarafından akademisyen girişimcilere özel bire bir mentorluklar da üniversite-sanayi iş birliğini güçlendirmek hedefiyle devam ediyor.

Bugüne kadar 86 girişimcinin toplam 13,3 Milyon TL hibe alarak şirketleşmesine ve hayallerini gerçekleştirmesine destek olan BİGG MARKA'nın yeni dönemi olan 2022-2 Yeşil Büyüme Çağrısı'na son başvuru tarihi 27 Haziran 2022!

Ar-Ge ve yenilik odaklı iş fikri olup açık ve özgün öğrenim veren üniversitelerin ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora öğrencisi veya mezunu tüm girişimci adayları www.biggmarka.cyberpark.com.tr üzerinden başvurularını gerçekleştirebilir.

CYBER CULTURE

CYBERCULTURE Girişimcilerini Bekliyor!

Bilkent CYBERPARK, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın katkılarıyla CyberCulture: Dijital Kültürel Girişimcilik Kuluçka Merkezi projesini hayata geçiriyor!

CyberCulture Projesi Açılış Etkinliği, 25 Mayıs 2022, Çarşamba günü Ankara Teknoloji Merkezi'nde gerçekleştirildi. Bilkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sn. Kürşat AYDOĞAN, Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sn. Ali HABERAL, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürü Sn. Ziya TAŞKENT ve Bilkent CYBERPARK Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Tunç BATUM'un katıldığı ve açılış konuşmalarını gerçekleştirdiği etkinlik kapsamında Bilkent CYBERPARK Genel Müdürü Sn. Faruk İNALTEKİN, projenin tanıtım sunumunu yaparak, proje detayları hakkında bilgi aktarımında bulundu.

Etkinliğin devamında projenin ana paydaşı olan Başkent Üniversitesi Yaratıcı Kültür Endüstrileri Araştırma ve Uygulama Merkezi'nden (YAKEM) Dr. Sn. Erman M. DEMİR'in moderatörlüğünü üstlendiği 'Yaratıcı Kültür Endüstrileri ve Dijitalleşme' konulu söyleşi gerçekleştirildi. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü Proje Eğitim Daire Başkanı Sn. Emire ÇETE ve TOBB Türkiye Kreatif Endüstriler Meclisi Başkanı Sn. Ali Ata KAVAME, yaratıcı kültür endüstrileri ve dijitalleşmenin geleceği ile ilgili görüşlerini aktardılar.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, kültürel endüstriler alanında gençlerin gelişimlerini sağlamak amacıyla yürüttüğü 'Gelecek Gençlerin Kültür Endüstrileri Destek Programı' kapsamında Bilkent CYBERPARK Türkiye'de ilk defa teknoloji geliştirme bölgesinde açılacak ve gençlerin dijital kültür endüstrileri alanında çalışmalarını yürüteceği kuluçka merkezini hayata geçirecek. Projenin planlanan süresi 12 ay olup, projenin sürdürülebilir olması ve devamlılığı için çalışmalar yürütülecek.

CyberCulture, 18-29 yaş arasındaki gençlerin doğru iş modeli ve desteklenme ile dijital kültürel ürünlerini ortaya çıkarmalarını sağlamak, başta Türkiye olmak üzere uluslararası pazarlara açılmalarına destek olmak amacıyla hayata geçirilecek. Proje; yaratıcı endüstrilerin ülkemiz için önemi ışığında; NFT, oyun, animasyon ve sinema alanlarında genç girişimciliğin teşvik edilerek döviz kazandırıcı dijital kültürel üretimin geliştirilmesini hedefliyor.

CyberCulture programına başvurular 25 Mayıs 2022 tarihi itibarıyla alınmaya başladı.

Program ve destek faaliyetlerini yürütmek üzere, başvurular arasından seçilen girişimciler fikir alanına göre 20'şer kişilik gruplara ayrılacak. Seçilen girişimci grupları program süreci içinde ilan edilecek olup, başvurular ise 31 Aralık'a kadar açık olacak.

Proje detayları ve başvuru formu için:
culture.cyberpark.com.tr

İletişim adresi:
culture@cyberpark.com.tr

Genç teknoloji girişimcilerinin ve sanatçıların dijital kültürel girişimciliğe CyberCulture ile adım attığını biliyor muydunuz?

Bilkent TTO

www.tto.bilkent.edu.tr

Bilkent Üniversitesi'nden İki Araştırmamız ERC 2021 Advanced Grant Çağrısında Desteklenmeye Hak Kazandı

Bilkent Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Tolga Mete DUMAN ve Elektrik ve Elektronik Mühendisliği, Fizik Bölümü, Sinir Bilim Programı ve Bilkent UNAM Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ömer İLDAY, ERC 2021 Advanced Grant çağrısında toplam 4,910,000 € bütçe ile desteklenmeye hak kazandı.

Profesör DUMAN, bu desteği beş yıl süresince "TRANCIDS: Sembol Ekleme ve Kayıp Kanalları Üzerinden İletim" isimli projesini hayata geçirmek için kullanacak. Prof. DUMAN'ın projesinin amacı haberleşme sistemlerinde senkronizasyon bozukluklarından dolayı ortaya çıkan sembol ekleme ve kayıpları içeren kanal modellerini ele alarak bilgi kuramına dayalı iletişim hız sınırlarını belirlemek ve bu sınırlara yaklaşan kanal kodları geliştirmektir. Proje; Prof. DUMAN'ın fiziksel katmanda iletişim, bilgi kuramı ve kanal kodlama/modülasyon konularındaki kapsamlı deneyimine, özellikle de temel sembol ekleme ve kayıp kanalları üzerinde yapmış olduğu önceki çalışmalarına dayanıyor. Proje sonucunda elde edilecek bulguların, DNA'da bilgi depolama ve 5G ötesi kablosuz iletişim uygulamaları için büyük etkileri olacak.

Prof. Dr.
Tolga Mete DUMAN

Doç. Dr.
Ömer İLDAY

Dr. İLDAY'ın beş yıl sürecek "UNILASE: Evrensel Bir Malzeme-İşleme Lazeri İçin İkinci Kip Kilitleme" projesi; bugüne kadar olanlardan farklı olacak ve kendi ifadesiyle "bir ışık kristali oluşturacak" bir lazer icat etmeyi hedefliyor. Bu kristal, mükemmel derecede eşit aralıklı dizilmiş ve birbirleri arasındaki kuvvetlerle kendiliğinden düzenlenen ultra hızlı lazer atımları tarif ediyor. Bu ışık kristalleri, yine Dr. İLDAY'ın keşfetmiş olduğu ablasyon soğutmalı rejimden faydalanarak, ileride bir gün acısız lazer cerrahisi ve dişçiliğin yolunu açabilir. Bu yeni lazer konsepti Dr. İLDAY'ın önceki ERC Projeleri NLL ve SUPERCONIC kapsamında lazer fiziği ve kendiliğinden organizasyonun benzerliğinden doğmuş. Bunun ötesinde, önerdiği lazer mekanizmasının fiziği, modern kuramsal fiziğin temelini oluşturan ikinci kuantizasyona hem ismen hem kavramsal olarak önemli benzerlikler gösteriyor. Dr. İLDAY bu analogilerle karmaşık sistemleri temelde daha iyi anlamamızın yolunu açarak lazer fiziğinin ötesine taşıyacak bir etki elde etmeyi hedefliyor.

Bilkent Üniversitesi-UMRAM, Almanya ve İngiltere'den ortaklarıyla Ufuk Avrupa "Twinning" projesi yürütecek.

"MRITwins" kısaltmalı "Manyetik Rezonans Görüntüleme Araştırma Enstitülerinin Eşleştirilmesi" başlıklı Ufuk Avrupa projesi, değerlendirme aşamasında 15 üzerinden 14,5 puan alarak, tam puana yakın bir puanlama ile başarılı oldu. Proje, Ufuk Avrupa Twinning programı kapsamında 1.5 Milyon € bütçe ve 3 yıl süreyle desteklenmeye hak kazandı. Bu projede koordinatör Bilkent Üniversitesi; Alman Kanseri Araştırmaları Merkezi, Freiburg Üniversite Hastanesi ve Nottingham Üniversitesi ile birlikte çalışacak. Projenin yöneticileri Ergin ATALAR, Mark LADD, Maxim ZAITSEV ve Richard BOWTELL olacak.

Twinning programının amacı, ortaklıklar yoluyla başarılı araştırma ağlarını tesis etmektir.

MRITwins projesi, MR mühendisliği alanında Avrupa çapında araştırma ağı tesis edilmesini amaçlıyor. MR mühendisliği; MR görüntüleme cihazları için yüksek performanslı, yenilikçi donanım ve algoritmalarının geliştirildiği alan olarak tanımlanıyor. Bu konuda her biri alanında uzman proje ortakları, MRITwins projesinde "MR Görüntüleme Cihazlarının Açık-Kaynak Gradyan-Dizisi ve RF Göndermeç-Dizisi ile Yeniden Tasarlanması" konusunda çalışacak. Proje ortakları, bu projede elde edilen araştırma sonuçlarını temel alarak, gelecekte daha uzun soluklu ve daha kapsamlı araştırma projelerinde birlikte yer almanın da planlarını yapıyor. Proje ortaklarının uzun soluklu birlikteliğinin hem ortakların yeteneklerini ilerletmesi yönünde hem de MR mühendisliği alanında olumlu etkileri olacağı değerlendiriliyor. MRITwins projesiyle ele alınan araştırma konusunun, geleceğin MR görüntüleme cihazlarını tanımlayacak ve bu alanda çığır açacak sonuçları olabileceği düşünülüyor.

UMRAM'a Ufuk Avrupa "Twinning" Projesi Desteği

AB'den, FoQaCiA "Kuantum Hesaplama Avantajının Temelleri" Projesine Destek

Bilkent Üniversitesi Ufuk Avrupa Programı kapsamında Dijital, Endüstriyel ve Uzun Teknolojileri altında fon almaya hak kazanan FoQaCiA "Kuantum Hesaplama Avantajının Temelleri" projesinde ortak olarak yer alıyor.

Kuantum algoritmalarının tasarımı için teorik temeli genişletmeye odaklanan FoQaCiA projesinin yürütücüsü, Bilkent Üniversitesi Matematik Bölümü'nden Dr. Cihan OKAY: Kuantum hesaplamanın başarısı kritik olarak en temel düzeydeki ilerlemelere bağlıdır. Kuantum uygulamalarına yapılan büyük ölçekli yatırımlar, yalnızca temel kavramlar ve fikirlerden yararlanılabiliyorsa işe yarar. Birkaç güçlü kuantum algoritması bilinmesine rağmen, temel teknikler çok az sayıda ve nadirdir. Büyük ölçüde, sistematik olarak hesaplama için kuantumun nasıl kullanılacağı keşfedilmeyi bekliyor.

Bu projede araştırmacılar kuantum fenomenolojisinin dört alanını inceleyecekler:

1. Kuantum bağımsallık, klasik olmama ve kuantum avantajı
2. Kuantum hesaplamanın klasik simülasyonunun karmaşıklığı
3. Kuantum devrelerinin aritmetiği
4. Hataya dayanıklı kuantum hesaplamanın verimliliği.

Projenin 7'si Avrupa'da, 4'ü Kanada'da olmak üzere 11 ortağı bulunuyor. Fon alınan bu program kuantum hesaplamada Avrupa ve Kanada arasında ortak projeler için açılmış olan özel bir çağrıydı.

Proje Ortakları:

1. (Koodinatör) International Iberian Nanotechnology Laboratory (INL) Portekiz
2. Stockholms Universitet (STU) İsveç
3. Universidad de Sevilla (USE) İspanya
4. Universidad de Granada (UGR) İspanya
5. Bilkent Üniversitesi (BU) Türkiye
6. University College London (UCL) Birleşik Krallık
7. Uniwersytet Gdański (UGD) Polonya
8. University of British Columbia (UBC) Kanada
9. Simon Fraser University (SFU) Kanada
10. University of Ottawa (UOT) Kanada
11. University of Waterloo (UWA) Kanada

Ufuk Avrupa'dan Araştırmacılarımıza Fon

2021 MSCA Doktora Sonrası Bursları değerlendirmeleri sonucu Bilkent Üniversitesi Elektrik - Elektronik Mühendisliği bölümünden Dr. Burçin ÇAKIR ve Psikoloji bölümünden Dr. Seçil GÖNÜLTAŞ Avrupa Komisyonundan fon almaya hak kazandı.

Dr. ÇAKIR projesinde makine öğrenmesi tekniklerinin verimli ve etkin çalışabilmesi için çip tasarımı yapmaya odaklanacak ve yapay zeka uygulamaları için enerji verimliliği yüksek/sürdürülebilir elektronik çip üretimi ile ilgili çalışmalara önemli katkıda bulunacak. Global Fellowship panelinde fonlanan ve üç yıl sürecek olan proje, Bilkent Üniversitesi ve Massachusetts Teknoloji Enstitüsü bünyesinde ortak olarak yürütülecektir.

Dr. GÖNÜLTAŞ projesinde mülteci olmayan çocuk ve gençlerin mülteci akranlarının yaşadığı gruplar arası zorbalığa verdikleri tepkileri incelemeyi amaçlıyor. Gelişim psikolojisi ve gruplar arası süreçler literatürleri arasında köprü kuran bu araştırmanın iki ana amacı var: **1.** Çocuk ve gençlerin mülteci akranlarının uğradığı gruplar arası zorbalığa karşı verdikleri tepkilerde sosyal-bilişsel ve gruplar arası süreçlerle ilişkili faktörlerin olası rolünü incelemek. **2.** Gruplar arası temas, sosyal-bilişsel beceriler ve rol model bileşenlerini kullanarak etnik kökene dayanan zorbalığa karşı durabilme davranışlarını artıracak bir müdahale programı geliştirmek ve bu programın etkililiğini test etmek. Proje, mülteci gençlerin refahını, okula aidiyetlerini ve toplumla bütünleşmelerini teşvik etmeye yardımcı olacak faktörlerin belirlenmesine yardımcı olacaktır.

Marie Skłodowska Curie Araştırma Programları ve Bursları araştırma ve teknoloji alanındaki insan potansiyelini güçlendirmeyi, araştırmacıların kariyer gelişimini desteklemeyi, uluslararası ve sektörler arası araştırmacı dolaşımını teşvik etmeyi ve böylece Avrupa'yı ile Türkiye'yi araştırmacılar için bir cazibe merkezi haline getirmeyi hedeflemektedir.

CyberCulture: Dijital Kültürel Girişimcilik Kuluçka Merkezi Açılış Etkinliği

Ankara girişimcilik ekosistemi için önemli bir adım olan CyberCulture: Dijital Kültürel Girişimcilik Kuluçka Merkezi açılış etkinliğine Bilkent TTO olarak katıldık.

Bilkent CYBERPARK tarafından yürütülen ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı desteğiyle hayata geçirilen; NFT, oyun, animasyon ve sinema alanları özelinde faaliyet gösterecek olan kuluçka merkezi yenilikçi iş fikirlerini kabul etmeye başladı.

BİGG Marka Nihai Jüri Değerlendirmesi

Bilkent TTO Direktörümüz A. Hakan ÖZDEMİR, Bilkent CYBERPARK tarafından yürütülen BİGG MARKA programının nihai değerlendirme komisyonu jürisinde yer alarak girişimcilerin iş planlarını değerlendirdi.

Patent Tabanlı Ticarileştirme Destek Hizmeti Süreç Bilgilendirme Toplantısı

ÜSİMP tarafından ilk defa 2021 yılında uygulamaya konulan "ÜSİ Buluşmaları" isimli hizmet paketi patent tabanlı teknoloji transferi özelinde bu yıl tekrar TTO'ların hizmetine sunuldu. Bilkent TTO olarak biz de süreç bilgilendirme toplantısına katıldık.

ÜSİMP koordinatörlüğünde RTTP uzmanları tarafından yürütülecek olan patent ticarileştirme çalışmaları hem TTO'ların portföyünde yer alan patentlerin ticarileşme şansını artırmayı hem de TTO'lar arasında koordinasyon ve iş birliğini güçlendirmeyi hedefliyor.

Üniversitemizin Mühendislik Fakültesi Sanayi Odaklı Lisans Bitirme Projeleri Sunumları

Bilkent Üniversitesi Mühendislik Fakültesi bölümleri tarafından her yıl gerçekleştirilen Sanayi Odaklı Lisans Bitirme Projeleri Sunumlarına katıldık.

Aselsan, Arçelik, Havelsan, Karel, Vestel, FNSS ve Roketsan gibi sanayi kuruluşlarının sponsorluğunda gerçekleştirilen Ar-Ge projeleri, öğrencilerin sahne sunumuyla ve stant tanıtımlarıyla bir şenlik havasında gerçekleştirildi. Sanayi odaklı lisans bitirme projeleri sayesinde lisans öğrencilerimiz profesyonel iş yaşamına ilk adımlarını atmış oldu.

"SAHA İstanbul Savunma Havacılık ve Uzay Kümelenmesi" Bilgi Paylaşımı Etkinliği

Ankara Üniversitesi Teknokent' in ev sahipliği yaptığı "SAHA İstanbul Savunma Havacılık ve Uzay Kümelenmesi" bilgi paylaşımı etkinliğine katıldık.

SAHA İstanbul'un firmalara ve diğer yararlanıcılara sunduğu fırsatları dinlediğimiz etkinlik sonrasında, Bilkent TTO olarak yetkililerle olası iş birliği fırsatlarını görüştük.

TÜBİTAK 1515-Öncül Ar-Ge Laboratuvarları Destekleme Programı Lansman Toplantısı

1515-TÜBİTAK Öncül Ar-Ge Laboratuvarları
Destekleme Programı

TÜBİTAK tarafından online olarak gerçekleştirilen 1515-Öncül Ar-Ge Laboratuvarları Destekleme Programı lansman toplantısına katıldık.

Kamu ve özel sektör kuruluşlarının yoğun ilgi gösterdiği program kapsamında, alanında öncül bilimsel ve teknolojik bilgi üreten ulusal/uluslararası kuruluşların Türkiye'de kuracağı Ar-Ge Laboratuvarlarının giderleri TÜBİTAK tarafından geri ödemesiz (hibe) olarak desteklenecek.

Program başvuruya sürekli olarak açıktır.

ÜNİVERSİTE - SANAYİ İŞBİRLİĞİ MERKEZLERİ PLATFORMU

USIMP TT TRAINING COURSE PROGRAMMI

"IP-BASED ENTREPRENEURSHIP"

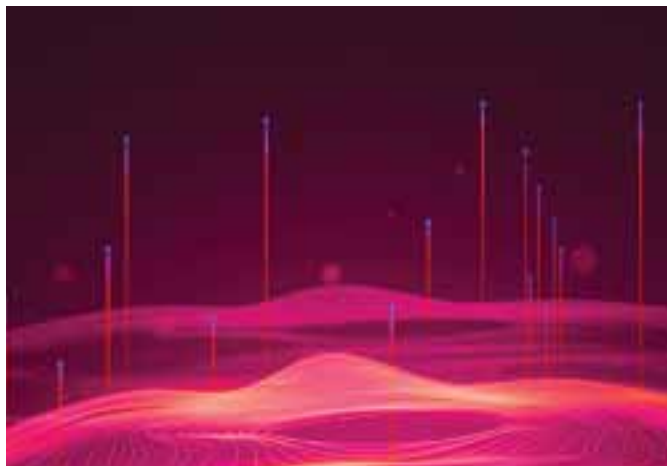
June 23-24-25-30 / July 01-02, 2022

Online

"IP-Based Entrepreneurship" Eğitimi

ÜSİMP tarafından teknoloji transferi profesyonellerine yönelik olarak düzenlenen "IP-Based Entrepreneurship" eğitimine Bilkent TTO olarak katıldık.

Kamu ve özel sektör uzmanlarının bir araya geldiği bu eğitimde patent tabanlı girişimcilik alanında aktarılan teorik bilgiler uygulamalı çalışmalarla desteklendi. Farklı kurumları temsilen eğitime katılan katılımcılar çeşitli uygulama örneklerini paylaşarak ekosistemin gelişimine de katkıda bulunmuş oldu.

CYBER
1E1

Bilkent CYBERPARK Firmaları ile Sektör Lideri Kurumsal Partnerlerimiz CYBER 1E1'de Buluştu!

Bilkent CYBERPARK tarafından yürütülen CYBER 1E1 programı kapsamında, bölgemizde yer alan girişimci firmalarımızı; sektör lideri kurumsal partnerlerimiz ile bir araya getirdik!

Girişimcilik ekosistemini desteklemeye ve katma değerli hizmetler sunmaya yönelik programlar tasarlayan Bilkent CYBERPARK'ın, bünyesinde yer alan girişimci firmalar ile büyük ölçekli kurumsal partnerleri arasında sinerji oluşturarak karşılıklı fayda sağlayabilecek potansiyel iş birliği fırsatlarının oluşturulması için zemin hazırlamayı hedeflediği CYBER 1E1 programı devam ediyor.

CYBER 1E1

28-30 Haziran 2022 tarihleri arasında düzenlenen programda; CYBERPARK firmaları her gün farklı kurumsal partner firma ile bire bir görüşmeler gerçekleştirdi. Sektör lideri 12 kurumsal partner, ihtiyaçları doğrultusunda uygun olarak değerlendirilen 20 girişimci ile eşleşerek görüşmelerde bulundu.

Bilkent CYBERPARK, girişimcilik ekosistemine katkı sağlamaya CYBER 1E1 ve yürüttüğü çeşitli programlar ile devam edecek. Programa değer katan tüm paydaşlarımıza ve girişimcilerimize teşekkür ederiz.

mini
SPOT

B2B odaklı eşleştirme programımız CYBER 1E1 ile, Haziran ayı içerisinde 12 kurumsal partnerimizi bünyemizde yer alan firmalarla bir araya getirerek 80 iş birliği görüşmesi gerçekleştirdiğimizi biliyor musunuz?

SEKTÖREL Buluşmalar

Sağlık Teknolojileri

CYBERPARK Sektörel Buluşma Günleri Serisinin 11.si Sağlık Teknolojileri alanında Gerçekleştirildi!

Aynı sektörde faaliyet gösteren firmalarımızı bir araya getirerek potansiyel iş birliklerinin oluşmasına zemin hazırlamayı hedefleyen programımız CYBERPARK Sektörel Buluşma Günlerinin on birincisi 26 Mayıs 2022 Perşembe günü "Sağlık Teknolojileri" alanında gerçekleştirildi.

Bu faaliyet alanında çalışmalarını yürüten Sentebiolab A.Ş., Thorvacs, Meddata, DataMed, Heartsapiens, Galileo firmalarının katıldıkları etkinlikte; tüm katılımcılar bölgemizde yürüttükleri çalışma ve yetkinliklerine yönelik bilgi paylaşımında bulundu.

Etkinliğe katılan firmalarımıza teşekkür ederiz.

CYBERPARK Sektörel Buluşma Günleri önümüzdeki dönemde de farklı sektörlerde faaliyet gösteren firmaları bir araya getirerek iş birliği zemini hazırlamaya devam edecek.

mini
SPOT

CYBERPARK Sektörel Buluşma Günleri etkinliğinin, bölgemizde yer alan firmaların iletişimini artırmak ve CYBERPARK'ın sinerjisinden faydalanmak için tasarlandığını biliyor muydunuz?

Firmalarımızdan

Anıl
ÇEKİÇ

Erdem
ERKUL

cerebrumtechnologies.com

Cerebrum Tech, ülkesindeki ve dünyadaki sorunlara yanıt arayan, yaşadığı gezegeni güzelleştirmek için çaba gösteren, "Bildiklerimizin değil, bilmediklerimizin peşindeyiz!" ilkesi ile yola çıkarak dijital dönüşümün lideri ve küresel düzeyde bir teknoloji hub'ı olmak için kurduğu güçlü ekosistemde; farklı çözümler/ürünler geliştirerek gençlere ve yeni fikirlere ilham olmayı hedefleyen yeni nesil bir startup teknoloji firmasıdır.

Silikon Vadisi'nden Ankara'ya, Seul'den Londra'ya pek çok yerde ofisleri olan Cerebrum Tech'i farklı kılan, büyük hayal ve idealleri olan girişimcilere ve başka bir dünyanın peşinde koşan her renkten gence kucak açıyor olmasıdır.

Kendisini her daim yenileyebilen bir firma olmak için inovasyonu benimseyen, güven önceliğine önem veren, karşılıklı saygı çerçevesinde takım çalışması bilincini ortaya koyan, en son gelişmeleri anında yakalayabilmek için diri tuttuğu çeviklik ve merak duygusunu derinden hisseden Cerebrum Tech, küresel sorunları geliştirdiği teknolojilerle çözmek için canla başla çalışıyor. Bu misyon doğrultusunda, deniz kaynaklarını, vahşi yaşamı, küresel sağlığı, çevresel ve kurumsal sürdürülebilirliği, sosyo-ekonomik kalkınmayı, iklim krizini ve temiz enerjinin önemini ve her türlü ilerleme için şart olan eğitim konusunu odaklandığı ana konular olarak ele alıyor. Bu konulara çözümler arayan Cerebrum Tech, akıllı şehir teknolojilerinden Metaverse'e, siber güvenlikten robotik süreç otomasyonuna ve yapay zekâya kadar pek çok araçla küresel standartlara uygun yenilikçi çözümler üretiyor.

Dünyanın değişen ve farklılaşan sorunları Cerebrum Tech'i de ilgilendiriyor. Bu nedenle Cerebrum Tech,

Birleşmiş Milletler gibi çeşitli kurum ve kuruluşların çalışmalarını yakından takip ederek eğitimden iklim krizine kadar pek çok alanda yeni çözümler sunabilmenin peşinde emin adımlarla ilerliyor. Daha sürdürülebilir ve yaşanabilir bir dünya için geliştirdiği Cereverse projesi ile de dünyanın sorunlarına katkı sağlamanın peşinde koşuyor çünkü Cereverse, dijital dünyada harcanan eforun, kurulan etkileşimlerin ve edinilen deneyimlerin gerçek dünyada daha yaşanabilir ve sürdürülebilir bir hayat kurulmasında rol oynamasını temel hedefi olarak belirlemiş nihai bir metaverse ekosistemi olarak tasarlanmış durumda.

Cereverse ekosisteminde yararlanılacak olan her türlü WEB 3.0, blok zinciri, NFT, DAO vb. teknolojiler ve teknoloji kavramları ile kullanıcılar yalnızca sosyalleşip eğlenmeyecek; insanlar aynı zamanda bu sanal dünyada keşfedecek ve çalışmalarını BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na uyumlu bir biçimde gerçekleştirebilecek. Cereverse ile Cerebrum Tech'in amacı insanların dünyaya olan borcunu geri ödeyebilmesini sağlamak, dünyadan alınan bir nebze de olsa dünyaya geri verilmesine önayak olabilmektir.

Dünya değişirken ve teknoloji son hızla gelişmeye devam ederken Cerebrum Tech de geleceği şekillendirerek bu alanda öncü olmak istiyor. Bu nedenle Cerebrum Tech, metaverse, WEB 3.0, blok zinciri vb. gibi son teknolojik gelişmeleri her daim takip ederek günden güne ilerleme kat ediyor. Bu uzun yolculukta insana ve doğaya saygılı, ülkesinin ve dünyanın değerlerinin farkında, çalışmayı ve her zaman gelişmeyi vizyon ve misyon edinen Cerebrum Tech, alanındaki uzman kadrosuyla birlikte oluşturduğu farklı çözümler ve ortaya çıkardığı Cereverse ile BM'nin SKA'larına var gücüyle katkı sunarak Türkiye'nin öncü ve yeni nesil teknoloji şirketi olmaya devam edecek.

konneka
Bilgi ve İletişim Teknolojileri

www.konneka.com

Hayatımıza giren mobil cihazlar günlük yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline geldi. Teknolojik gelişmeler sayesinde mobil cihazlar her geçen gün resim ve belge paylaşımı, kamera ve internet kullanımı gibi yeni özelliklerle karşımıza çıkıyor. Birçok özelliği destekleyen mobil cihazların günümüzdeki kullanımları artıyor.

Bu artış ile birlikte sistem ve güvenlik açıkları ortaya çıkıyor. Bu açıkların başlıca sebebi, kullanıcıların verilerini mobil cihazlarda depolamak istemesi ve bu verilere her zaman kolaylıkla erişmek istemesidir. Kullanıcıların isteklerinin artmasıyla birlikte günden güne siber güvenlik suçları da doğru orantılı olarak artıyor. Bu tip problemlerin artmasındaki en temel sebeplerden birisi ise kullanıcılarıdaki mobil cihaz kullanım bilincinin eksikliğidir. Yapılan bir araştırmaya göre kullanıcıların yaklaşık %60'ının internet kullanırken nelere dikkat etmeleri gerektiğini bilmediği ve cihaz güvenliği hakkında bilgilerinin yetersiz olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu durumun yansımalarını mobil cihazlardaki virüs oranlarında görmek mümkündür. McAfee'nin 2020 yılında yayımladığı son rapora göre dünya üzerindeki 40 milyondan fazla mobil cihaz virüsler, tarafından enfekte edilmiştir. Bu rakam her geçen gün artmaktadır. Öyle ki şirketlerin %97'si bir ya da birden fazla virüs ailesiyle her yıl karşılaşmaktadır. Virüslerin en yaygınlarından biri olan Bankacılık Truva Atı (*Banking Trojan Horse*), 2020 yılında %15 artmıştır ve kullanıcıların mobil bankacılık sistemlerini tehdit etmektedir.

Zararlı yazılımlar mobil cihazlarımıza bulaşarak kişisel verilerimizi tehdit ederler. Özellikle bankacılık verilerimize ulaşılması halinde bizi maddi zarara uğratmanın yanında T.C kimlik numaramız şifrelerimiz gibi kişisel verilerimiz de ele geçirilmiş olur. Kişisel verilerin ele geçirilmesi durumda dijital sistemlere olan güven zamanla azalacaktır. Bu sebeple insanlar verimliliği daha az olan geleneksel sistemlere yönelecektir.

Firmamızın geliştirdiği mobil Sandbox uygulaması bu problemlere bir çözüm olarak tasarlandı. Sürekli güncel tutulan yapısı ve yapay zeka destekli teknolojiyle zararlı

Afşin VATANSEVER
Genel Müdür Yardımcısı

yazılımları en iyi şekilde tespit etme ve sınıflandırma özelliklerine sahip olan bu sistemin ana prensibi güvenli bir ortam oluşturup bu ortam içerisinde dinamik ve/veya statik testler yapılmasına olanak sağlamasıdır. Bu testler sayısız parametreyi göze alarak zararlı yazılımların bilinen bütün saklanma yollarını açığa çıkarır. Yapılan bu testler sonucunda da açığa çıkardığı zararlı yazılımların sınıflandırmasını yaparak kullanıcıyı detaylı bir biçimde bilgilendirir. Otomatik testlere ek olarak kullanıcının manuel test yapmasına da olanak sağlayarak yapay zekânın eksik kaldığı bazı özelleştirilmiş ihtiyaçların hızlıca test edilmesini sağlar. Böylece Sandbox, büyük kullanıcı kitlesine ulaşan mobil uygulamaların amacına uygun çalışıp çalışmadığını, kullanıcıların önemli verilerinin kötüye kullanıp kullanılmadığını, mobil cihazda zararlı bir yazılım bulunuyorsa tespit edilebilmesini sağlar. Mobil cihaz güvenliği alanında bireysel denemeler ve çıkarımların yetersiz kalması nedeniyle şirketler yapay zekâyâ yöneldi. Sandbox sistemlerinde güvenliği güçlendirdiğinden büyük veri ve kriterlerle işlem yapılır. Bu verileri yapay zekâ kolaylıkla işleyebilir. Mobil cihaz güvenliğindeki yapay zeka alanında her geçen gün talep daha da artıyor. Firmamız da bu artan talepleri karşılayarak yurt dışı pazarına açılıyor.

Kötücül yazılımların kullanımı, pandemide kendine yeni bir alan buldu. Artan kötücül yazılım sayısı ile birlikte Sandbox gibi uygulamalara ihtiyaç arttı. Bunu pandemi ile birlikte bu alanda yapılan yatırımların artmasından ve sektörün toplam market büyüklüğünün her geçen gün büyümesinden de görebiliriz.

Kısacası günümüzde bütün kişisel bilgilerimizi sakladığımız ve yanımızdan ayırmadığımız mobil cihazlar, kullanıcılar için en büyük tehlikeye dönüşebilir. Bunun önüne geçmek de biz kullanıcıların elindedir. Kötü amaçlı kullanılan yazılımların gelişimine paralel olarak, firmamızın geliştirdiği Sandbox uygulaması, kullandığı yapay zeka teknolojisiyle birlikte her gün gelişmekte ve kötü amaçlı yazılımların önüne geçmektedir.

Ahmet GÜNERİ
Genel Müdür

www.tr7.com

TR7 olarak, ülkemizin siber güvenlik konusunda gelişime ihtiyaç duyulan alanlarından biri olan yük dengeleme, uygulama dağıtım ve uygulama güvenliği konularında dışa bağımlılığı ortadan kaldırıp, oluşabilecek güvenlik açıklarını en aza indirmeyi hedefleyerek yola çıktık.

Bu doğrultuda Türkiye'nin ilk Yük Dengeleme ve Web Uygulama Güvenlik Duvarı (LB&WAF) ürünü olan TRScaler ile 2008 yılında başlayan çalışmalarımız, 2020 yılından itibaren TR7 Markası ile yüksek performanslı ve yenilikçi özelliklerin mevcut teknolojimize eklenmesi ile devam ediyor.

Kritik kamu kurumlarında ve özel sektörde kullanılmakta olan TR7 Yük Dengeleme ve Web Uygulama Güvenlik Duvarı ve anahtarlama ürünlerimizle son kullanıcılarımıza; donanım, sanal cihaz ve üyelik sistemi (subscription) ile üç ana başlık altında ve tam olarak son kullanıcıların ihtiyacına göre ölçeklenmiş LB&WAF ve anahtarlama çözümleri sunuyoruz. Ayrıca teknolojilerimiz ile kullanım kolaylığı, performans, anlaşılabilir yönetici raporları ve önemli ölçüde fiyat avantajı sağlıyoruz.

Bankacılıktan enerjiye, sağıktan eğitime kadar kritik altyapılarımızın hemen hemen tamamı global üreticilerin sağladığı teknolojiler ile işletilip güvenliği sağlanıyordu. Son yıllarda "Yerli Milli Teknoloji Hamlesi" ile birlikte ülkemize birçok yerli teknoloji kazandırıldı. TR7 olarak bizler de bu hamleye önemli bir katkıda bulunduğumuzu düşünüyoruz. Ürünlerimiz, internet üzerinden gelen tüm uygulama ve servislerin trafiğini üzerinden geçirerek, sunucularda oluşabilecek yoğunluğu dengeleyip, 7. katmandan gelebilecek siber atakları engelliyor. Bu sayede son yıllarda özellikle uygulama katmanından yapılan siber atakları yerli teknolojimiz ile durdurabiliyoruz.

Mevcut çözümlerimize ek olarak, ISP'ler için 1. Katman Anahtarlama Cihazı ve Yönetim Yazılımı teknolojilerimiz ile de mevcut ürün yelpazemizi genişlettik. ISP'ler için geliştirilen teknolojimiz ile; test şebekelerinden uygun otomasyon yönetimini kullanarak test aşamalarını hızlandırıp verimliliğin artırılması, geliştirilecek test otomasyonunun sağladığı faydalar ile testlerin doğruluğunun artması, zaman kayıplarının önüne geçilmesi, testlerin raporlama kalitesinin artması, sürekli bütünleştirme sürecine geçişin sağlanmasını amaçlıyoruz. Projemiz ile konvansiyonel çözümlere göre daha az maliyet ile altyapı durumunu izleme ve bağlantı sorunlarını giderme sürecini minimize etmeyi planlıyoruz.

TR7 olarak; yenilikçi, akıllı ve güvenilir donanım-yazılım çözümlerimizin sürdürülebilirliğini ve devamlılığını sağlayarak Türkiye'den sonra global pazarda da ileri teknolojilerin seyrine yön veren teknoloji firmalarından biri olmayı hedefliyoruz. Ülkemize milyonlarca dolara mal olan yabancı menşeli ürünler yerine, %100 yerli teknolojiler geliştirerek, milli bilgi güvenliği seviyesini artırmak ve ülkemizin öz kaynaklarına katkıda bulunarak dışa bağımlılığı azaltmak ve içinde bulunduğumuz küresel pazarda büyümeyi sürdürerek uluslararası ölçekli bir şirket olmak, önemli hedeflerimiz arasında yer alıyor. Son yıllarda Birleşik Arap Emirlikleri, Katar ve İngiltere başta olmak üzere çeşitli ülkelerde iş ortaklıklarına imza attık. Yapılan katma değerli distribütörlük anlaşmaları kapsamında, ürünlerimizin yurt dışındaki satış ve tanıtım faaliyetleri devam edecektir.

wisersense.io

Wisersense, artan bakım ve enerji maliyetlerini kontrol eden, uçtan uca Endüstri 4.0 tabanlı makine sağlığı izleme sistemleri için donanım ve yazılım üreten %100 yerli bir firmadır.

Endüstri 4.0 ve dijitalleşme trendi doğrultusunda akıllı fabrika ve akıllı şehir projeleri için izleme, takip, uzaktan ölçüm ve olası arızaların, arıza başlangıcından itibaren tespitini gerçekleştiren çözümler sunuyoruz. Motorlar, kompresörler, fanlar, pompalar gibi döner ekipmanlar başta olmak üzere üretimin her aşamasında irili ufaklı tüm sistemlerin sağlığı izlenebilir. Bu sayede arıza ve sorunların erken tespiti, operasyon ve personel güvenliğinde iyileşme, duruş sürelerinde azalma, üretimde artış, nihai ürün kalitesinde artış gibi birçok fayda sağlanmaktadır. "Bırakın Makineleriniz Sizinle Konuşsun!"

Endüstriyel tesislerdeki makine ve ekipmanlar gerek yatırım maliyetlerinin yüksekliği gerekse üretim süreçlerini doğrudan etkilemelerinden dolayı işletmeler için çok değerli varlıklardır. Bu kadar değerli varlıkların kendi başlarına bırakılmaları mümkün değildir. Etrafımız verilerle çevrelenmiş durumdadır. Bu verilerin toplanıp anlamlandırılması, endüstriyel tesislerin varlıklarının devam ettirmeleri ve karlılıklarını artırmaları için çok önemlidir.

WiserSense farklı türlerde akıllı makine sağlığı izleme çözümleri geliştiren donanım ve yazılımda Türkiye'nin %100 yerli firmasıdır ve 20 yıldır titreşim alanındadır. Tecrübelerimizin 15 yılı, ağırlıklı olarak savunma, beyaz eşya, otomotiv vb. sektörlerdeki farklı makinelerin titreşim optimizasyonu ile geçmiştir. Biz esas olarak titreşim, akustik vb. gibi yüksek örnekleme oranlı sensörlere odaklanıyoruz. Bunun başlıca nedeni, bize makine sağlığı hakkında çok fazla bilgi vermeleridir.

Kadem Berker YAŞAR
CEO

Fatih ALTUNEL
CTO

Özet olarak WiserSense,

- Sensörlerinin tüm mekanik ve elektronik parçalarını tasarlar, üretir, monte eder ve test eder,
- Tüm akıllı sensörler için farklı optimize edilmiş gömülü yazılımlar geliştirir,
- Hem yerinde hem de bulutta kullanılmak üzere sensör veri analizi ile ilgili yazılım çözümleri geliştirir,
- Hem uç cihazlarda hem de sunucu tarafında sensör veri analizi yapar
- Farklı yapay zeka yeteneklerine sahip güvenli, genişletilebilir IOT ve makine sağlığı veri analiz platformlarına sahiptir.
- Her türlü zorlu şartlara uygun sensör çözümleri üretebildiği için çözüm ortağı olarak davranır.

Bilindiği gibi günümüzde birçok firma kendi ekipmanlarına "edge computing" yeteneklerine sahip sensörler eklemeye çalışıyor. Bunu yaparak, yalnızca arızaları erken tahmin etmekle kalmıyor, aynı zamanda son kullanıcı memnuniyetini de artırıyorlar.

Günümüzde izleme sistemleri için en önemli kavram, dijital ikiz işlevlerini entegre etmektir. WiserSense olarak en büyük farkımız, sahadan topladığımız ham verileri makine ve ekipman sağlığı için işleyip makine öğrenimi yaparak, dijital ikiz için de depolamamızdır.

WiserSense olarak, işletmelerin mevcut varlık yönetim uygulamalarına daha fazla işlevsellik eklemekteyiz. İşletmelere en iyi olduğumuz konularda desteğimizi ve uzmanlığımızı veriyoruz. Halihazırda ülkemizin birçok güzide işletmesinde makine ve ekipman sağlığı takibinde ve akıllı şehir uygulamalarında varız. İşletmelerin dijital dönüşümlerine yapay zeka tabanlı yazılımlarımız ve yüksek kabiliyetli sensörlerimizle yön verdiğimiz için çok mutluyuz.

Hollanda Ticaret Heyeti

**Bilkent CYBERPARK
BİL-TEL Kümesi
Avrupa'ya Adım Attı!**

mini
SPOT

BİL-TEL Kümesi
Hollanda Ticaret Heyeti
katılımcılarının program
boyunca toplamda 70'den
fazla bire bir iş görüşmesi
gerçekleştirdiğini
biliyor muydunuz?

Bilkent CYBERPARK BİL-TEL Kümesi, 14-18 Haziran 2022 tarihleri arasında Hollanda'nın başkenti Amsterdam'a Hollanda Ticaret Heyeti düzenledi. 7 küme üyesi firma, Amsterdam'da buldukları süre boyunca birçok kurum ve firma ile Hollanda ve Avrupa pazarına açılmaya yönelik görüşmeler gerçekleştirdi.

T.C. Ticaret Bakanlığı Türkiye Bilişim Sektörünün Uluslararasılaşması ve E-Turquality (Bilişim Yıldızları) programında yer alan HİSER projesi desteği ile gerçekleştirilen programda, firmalar Avrupa'nın önde gelen teknoloji etkinliklerinden The Next Web'e katılarak konferanslara katılma ve partnerlik görüşmeleri yapma şansını yakaladı.

Amsterdam Başkonsolosu Sn. Engin ARIKAN'ın makamında ziyaret edilmesi ile başlayan Heyet; Hollanda'da şirket kurulumu, vergilendirme ve hukuksal süreçler hakkında yerel uzmanlar tarafından gerçekleştirilen bilgilendirme toplantıları ile devam etti. Lahey Ticaret Müşaviri Sn. Aşkın PEKEL'in de eşlik ettiği program boyunca farklı yatırımcı ve stratejik partnerlerle bir araya gelen BİL-TEL Küme üyeleri, önemli temaslarda bulundular. Etkinlik boyunca Avrupa'daki son sektörel gelişmeler hakkında bilgi edinen katılımcılar, sunum yaparak ürünlerini tanıtmaya fırsatını da yakaladılar.

Basından

Türkiye'de ikinci kez özel bir şirket uzaya uydu gönderecek

Hello Space isimli yeni bir şirket "İstanbul" adında ürettiği cep uyduyunu yakında SpaceX'in Falcon 9 roketi ile uzaya fırlatacak. Hello Space hâşarını okuyan Türkiye'de özel bir şirketin uzaya uydu gönderdiği ikinci şirket olacak.

Hello Space, ilk uydusu İstanbul'u uzaya göndermeye hazırlanıyor. Yerli firma Hello Space, Türkiye'nin ilk ve dünyamızın 3. cep uydu ağı girişimi olarak şirketlere memelerin interneti teknolojisinde yeni hizmeti sunacak. Türkiye'nin ilk cep uydu ticari girişimi olan Hello Space, uzaya gönderilecek cep uydularını (pocketcube) memelerin interneti teknolojiyle veri hizmeti sunarak, Türkiye'den doğan dünya çapında hizmet sunan önemli teknoloji start up'larından biri olarak ön plana çıkıyor.

5 santimetrelik ebatlarında dünyamızın en küçük uydu standardı ile üretilen cep uydular, dar bant veri iletişimi sağlıyor. Hello Space, uzaya gönderilecek cep uydularını, dar bant veri iletişimi sağlıyarak, dünyamızın her yerinde ulaşım için en güvenilir bir rakım ağı oluşturarak, dünyamızın ilk cep uydusu 'İstanbul' adını taşıyarak ilk kez uzaya çıkıyor.

Türkiye'de ikinci kez özel bir şirket uzaya uydu gönderecek

Hello Space isimli yeni bir şirket "İstanbul" adında ürettiği cep uyduyunu yakında SpaceX'in Falcon 9 roketi ile uzaya fırlatacak. Hello Space hâşarını okuyan Türkiye'de özel bir şirketin uzaya uydu gönderdiği ikinci şirket olacak.

Hello Space, ilk uydusu İstanbul'u uzaya göndermeye hazırlanıyor. Yerli firma Hello Space, Türkiye'nin ilk ve dünyamızın 3. cep uydu ağı girişimi olarak şirketlere memelerin interneti teknolojisinde yeni hizmeti sunacak. Türkiye'nin ilk cep uydu ticari girişimi olan Hello Space, uzaya gönderilecek cep uydularını (pocketcube) memelerin interneti teknolojiyle veri hizmeti sunarak, Türkiye'den doğan dünya çapında hizmet sunan önemli teknoloji start up'larından biri olarak ön plana çıkıyor.

5 santimetrelik ebatlarında dünyamızın en küçük uydu standardı ile üretilen cep uydular, dar bant veri iletişimi sağlıyor. Hello Space, uzaya gönderilecek cep uydularını, dar bant veri iletişimi sağlıyarak, dünyamızın her yerinde ulaşım için en güvenilir bir rakım ağı oluşturarak, dünyamızın ilk cep uydusu 'İstanbul' adını taşıyarak ilk kez uzaya çıkıyor.

YEŞİL DÖNÜŞÜM FARKINDALIK TOPLANTILARI TAMAMLANDI

GÜLAY SÜNGÜ ANKARA Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara Kültür Enstitüsü, Ankara Kültür Merkezi ve Ankara Kültür Varlıklarını Koruma Bölgesi'nin ortaklaşa düzenlediği 'Yeşil Dönüşüm Farkındalık Toplantıları' Ankara'daki organizasyonları başarıyla tamamlandı. Toplantılar, Ankara'daki organizasyonları başarıyla tamamlandı. Toplantılar, Ankara'daki organizasyonları başarıyla tamamlandı.

Bilkent CYBERPARK

CYBERPARK, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara Kültür Enstitüsü, Ankara Kültür Merkezi ve Ankara Kültür Varlıklarını Koruma Bölgesi'nin ortaklaşa düzenlediği 'Yeşil Dönüşüm Farkındalık Toplantıları' Ankara'daki organizasyonları başarıyla tamamlandı. Toplantılar, Ankara'daki organizasyonları başarıyla tamamlandı.

OLGUNLAŞMIŞ İŞ FİKİRLERİ, DEĞER DÖNÜŞÜK, TC Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara Kültür Enstitüsü, Ankara Kültür Merkezi ve Ankara Kültür Varlıklarını Koruma Bölgesi'nin ortaklaşa düzenlediği 'Yeşil Dönüşüm Farkındalık Toplantıları' Ankara'daki organizasyonları başarıyla tamamlandı. Toplantılar, Ankara'daki organizasyonları başarıyla tamamlandı.

Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk" Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk" Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk"

Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk" Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk" Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk"

Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk" Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk" Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk"

Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk" Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk" Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk"

Türkiye'nin en büyük kuluçka merkezi projesi CyberCulture faaliyete geçti

Türkiye'nin en büyük kuluçka merkezi projesi CyberCulture faaliyete geçti. Türkiye'nin en büyük kuluçka merkezi projesi CyberCulture faaliyete geçti. Türkiye'nin en büyük kuluçka merkezi projesi CyberCulture faaliyete geçti.

Bilkent CYBERPARK, sürdürülebilir başarıyı yakaladı: "Türkiye'nin ilk üçünde"

Bilkent CYBERPARK Genel Müdürü Faruk İnaltekin, öncelikli amaçlarının Bilkent CYBERPARK'ın ve bünyesinde yer alan firmaların nitelik olarak büyümelerini ve güçlenmesini sağlamak olduğunu söyledi. İnaltekin, "Uzun yıllardır Türkiye'nin ilk üç teknoparkı arasında yer alıyoruz. Bu sene tamamlanacak olan yeni binamız ile birlikte kapasitemizi ve firmalarımıza artırmayı planlıyoruz. Halihazırda devam eden bir yeni bina projemizde ülkemizde sektörde bir ilk niteliğinde olan yerli bir girişime ev sahipliği yaparak başarılarını desteklemeyi planlıyoruz" dedi.

CyberCulture, girişimcilerini bekliyor

CyberCulture, girişimcilerini bekliyor. CyberCulture, girişimcilerini bekliyor. CyberCulture, girişimcilerini bekliyor.

Ornitelerde e-Diploma dönemi

Ornitelerde e-Diploma dönemi. Ornitelerde e-Diploma dönemi. Ornitelerde e-Diploma dönemi.

OPLOG Yurt Dışı Pazarlara Yöneliyor

OPLOG Yurt Dışı Pazarlara Yöneliyor. OPLOG Yurt Dışı Pazarlara Yöneliyor. OPLOG Yurt Dışı Pazarlara Yöneliyor.

Bizden

BİLKENT
CYBERPARK

Nihal YAZGAN

Girişimcilik, İş Birliği ve Teknoloji Transfer Birimi Müdürü

İstanbul Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nden 1998 yılında mezun olan Nihal YAZGAN; iş uygulamaları, yazılım teknolojileri ve dijital dönüşüm alanlarındaki deneyimlerinin ardından, Mayıs 2022 itibariyle Girişimcilik, İş Birliği ve Teknoloji Transfer Müdürü olarak Bilkent CYBERPARK ailesine katıldı.

Nihal; Teknopark mevzuatı, destek ve teşvikler, iş geliştirme, firma ve girişimcilerimize sunduğumuz programların yönetimi gibi katma değerli hizmetleri sektör deneyimi ile birleştirerek, girişimci ve firmalarımızın gelişimi ve güçlenmesi amacı ile çalışıyor.

Ezgican ALKAN

Raporlama ve Veri Analiz Uzman Yardımcısı

Ankara Üniversitesi Hungaroloji bölümünden 2014 yılında mezun olan Ezgican ALKAN, Nisan 2022 itibariyle Operasyon Destek Hizmetleri biriminde Raporlama ve Veri Analizi Uzman Yardımcısı olarak Bilkent CYBERPARK ailesine katıldı.

Ezgican; mevzuatlar ve operasyonel süreçlerin yürütülmesi konularında destek sağlıyor.

Emir Ali DÜZENLİ

Raporlama ve Veri Analiz Uzman Yardımcısı

Başkent Üniversitesi Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümünden mezun olan Emir Ali DÜZENLİ, Nisan 2022 itibariyle Operasyon Destek Hizmetleri Müdürlüğünde Veri Analiz Uzman Yardımcısı olarak Bilkent CYBERPARK ailesine katıldı.

Emir Ali; mevzuatlar ve operasyonel süreçlerin yürütülmesi konularında destek sağlıyor.

Asya ENYÜCE

Kurumsal İletişim Uzmanı

Bilkent Üniversitesi Grafik Tasarım bölümünden 2019 yılında mezun olan Asya ENYÜCE, Nisan 2022 itibariyle Kurumsal İletişim Uzmanı olarak Bilkent CYBERPARK ailesine katıldı.

Asya; sosyal medya yönetimi, dijital pazarlama, grafik tasarım ve görsel iletişim konularında destek sağlıyor.

Beste BOYA

Girişimcilik, İş Birliği ve Teknoloji Transfer Uzmanı

Hacettepe Üniversitesi Aile ve Tüketici Bilimleri bölümünden 2017 yılında mezun olan Beste BOYA, Nisan 2022 itibariyle Girişimcilik, İş Birliği ve Teknoloji Transfer biriminde Uzman olarak Bilkent CYBERPARK ailesine katıldı.

Beste; TÜBİTAK BiGG MARKA ve CyberCulture Projeleri, kuluçka programları ve proje değerlendirmeleri konularında destek sağlıyor.

Berk GÖKNAR

Raporlama ve Veri Analiz Uzman Yardımcısı

Abant İzzet Baysal Üniversitesi İktisat bölümünden mezun olan Berk GÖKNAR, Mayıs 2022 tarihi itibariyle Operasyon Destek Hizmetleri Müdürlüğünde Veri Analiz Uzman Yardımcısı olarak Bilkent CYBERPARK ailesine katıldı.

Berk; mevzuatlar ve operasyonel süreçlerin yürütülmesi konularında destek sağlıyor.

Aramıza Yeni Katılanlar

**BİLKENT
NANOTAM**
TEKNOLOJİ SAN VE TİC. A.Ş.
Nano Teknolojiler

CEREBRUM TECH
TEKNOLOJİ YAZILIM
SAN. VE TİC. A.Ş.
Yazılım

TR7
SİBER SAVUNMA A.Ş.
Yazılım

WISERSENSE
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ A.Ş.
Yazılım

fikre destek, işe yatırım...

teknoloji ile buluşmaya
hazır mısınız?

GİRİŞİM 23
11-12-13 MAYIS 20

**BİLKENT
CYBERPARK**

Telefon +90 312 265 00 40
Faks +90 312 265 00 48
E-mail info@CYBERPARK.com.tr
Adres CYBERPARK, Cyberplaza No:4/B Kat 1,
Bilkent 06800, ANKARA

**CYBER
SPOT**

www.cyberpark.com.tr

Bilkent CYBERPARK

Bilkent CYBERPARK

Bilkent CYBERPARK

cyberparktgb